

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 17

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Balandžio-April 24, 1942

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXXIII

HITLERIO PLANAS PRAŽUDYTI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Praeitą savaitę per viso pasaulio spaudą nuskambėjo liudnia žinia, kas liečia Lietuvos nepriklausomybės likimą ir likimą pačios lietuvių tautos. Žinių agentūra News Syndicate Co., Inc. balandžio 12 dieną iš Stockholmo, Švedijos, pranešė sekamais:

"Lietuvos viltis laimėti nepriklausomybę europinėje 'naujoje santvarkoje' suplanuotoje Vokietijos, tapo sutruškinta pranešimu iš Berlyno, kad lietuviai bus taip pat traktuojami, kaip yra traktuojami lenkai Lenkų Koridoriuje. (Ten pravesta plebiscitas, kur visi žmonės buvo priversti pasirašyti tapti ištikimais Vokietijos piliečiais. Pirm pasirašymo, lenkams buvo įgrąsinta, kad jeigu jie nepasirašys, tai bus išstrempti į nežinomas vietas. Red.)

"Berlyno atstovas sakė, kad buvusi Lietuvos respublika taip pat priklauso su Ryty Prūsija politiniai ir geografiniai, kad ta šalis turės daugiau vokiškos ateities, negu Latvija ir Estija. (Iš to aišku, kad Lietuva negali iš vokiečių tikėtis nepriklausomybės ir kad Lietuva bus traktuojama tik kaip lietuviams apgyventa Vokietijos teritorija. Red.)

"Gegužio 27 dieną vokiečiai civiliai viršininkai Lietuvoje praves cenzą, laike kurio visi lietuviai turės progą balsuoti tapti Vokietijos piliečiais.

"Berlynas dabar pripažįsta, kad iš 53,000 tariamų vokiečių, kurie buvo išgabenti iš Lietuvos 1941 m. ten esant rusams, 35,000 buvo lietuvių ir tik 18,000 vokiečių. Visos tos šeimos dabar bus tuojau vėl sugrąžinamos į Lietuvą".

Tai toks bjaurus Hitlerio planas, užsimojant prieš Lietuvos nepriklausomybę ir prieš lietuvių pilietybę! Nėra abejonės, kad tas planas bus praveistas, nes dabar Hitleris Lietuvoje yra visagalys viešpatis. Bet, mes spėjame ir pasitikime, kad bus tai tik laikinas Lietuvos nepriklausomybės prismaugimas. Dar ateis toks laikas, kad Hitleris turės išsinešinti netik iš Lietuvos, bet ir kitų okupuotų valstybių, ykiu ir iš Rytų Prūsijos, prie kurios jis dabar planuoja Lietuvą prijungti.

Įsakymas 45-65 Metų Amžiaus Vyrams Registruotis Balandžio 27 Dieną

Visi vyrai, kurie su vasario 16 d., 1942 m. arba pirmiau, sulaukė 45 m. amžiaus, ir visi tie, kurie dar nesulaukė 65 metų amžiaus balandžio 27 d., 1942 m., turi nuvykti į savo vietinį Selective Service Board'ą pirmadienį, balandžio 27 d., ir užsiregistruoti pagal įsakymą iš Selective Service Sistemos Tautinio Ofiso.

Selective Service valstybių direktoriai buvo autorizuoti pradėti registravimą penktadienį, balandžio 25 d. ir laikyti ofisus atidarytus sekmadienį, balandžio 26 d., jeigu jie tiki, kad negalės apsidirbti su registravimu paskirtoje dienoje. Vietinės vietos bus atidarytos nuo 7 val. ryte iki 9 val. vakare.

Užregistravimas vyrų 45-65 metų amžiaus grupės užbaigs valdžios surašymą tautos vyrų įrašų, bet vyrai šios grupės nebus šaukiami armijon pagal Selective Training and

Service Aktą. Tos pačios informacijos bus užrekorduotos ant registravimo kortelių, kurios surinktos praėjusiais trejais registravimais vyrų dar neturinių 45 metų.

Nebus jokios lioterijos vyrams 45-65 metų amžiaus, nes jiems nereikės tarnauti su militarinėmis įgjomis, bet jie gaus eilinį numerį, kuris bus užrašytas ant registracijos kortelių.

Selective Service Ofisas patarė vietiniams ofisams atsargiai pasirinkti vietas užregistravimams, kad senesniems nereikėtų keliauti pertoli ir kad jiems neprisieitų perilgai laukti.

Kiekvienas vyras turės paduoti savo vardą, savo gyvenimo vietą, savo pašto adresą ir adresą asmens, kuris visada žino, kur jis randasi, savo darbdavio vardą, adresą, kur dirba ir prie kokio darbo dirgal.

Ameriką. Francijos-Amerikos santikiai del to dabar labai įtempti. Amerika atšaukia savo ministrę Leahy iš Vichy. Amerikos vyriausybė šaltai žiūri ir į Francijos atstovą Washingtono, nes tas atstovas patvirtinamas naujosios prancūziškos vyriausybės. Kas iš to išeis — sunku pasakyti, bet gero vartai galima tikėtis. Gal kurią gražią dieną prieš sąjungiečius išstos dar vienas priešas — Francija, kurios apgynimui laike praeitose karo Amerika pašventė tiek daug pastangų ir gyvybių.

SPROGDINA ŽIBALO ŠALTINIUS

London. — Čia gauta pranešimas, kad Burmoje anglų kariuomenė pasitraukė iš Magwe apilinkės, labai svarbaus žibalo šaltinių centro, Tolimose Rytuose. Pasitraukdami, anglai suspėjo sunaikinti net 6,000 žibalo šaltinių, kurių jie nepatekė į japonų rankas.

Bombardavo Japoniją

IŠ OKUPTOTOS LIETUVOS

MAŽEJA KNYGOS

Lisabonos. — Kauno radio pasakojo apie lietuvių knygų padėtį. Visame pasaulyje dabar esančios rengiamos "knygos dienos". Ta proga visur demonstruojamas rašytojų ir skaitytojų suartėjimas. Lietuvoje irgi buvo surengta panaši šventė per vadinamą "pigių knygų mėnesį". Kaip pasakotojas paminėjo, "dabar Lietuvoje skaitytojas pats siulosi knygas, nors knyga paprango dvigubai". Knygų skaičius vis mažėja, nes žmonės jas mieliau perka.

STOKA BUTŲ

Lisabonos. — Kauno laikraščiuose paskelbtas pareiškimas, kad gyventojai turi labiau susispausti savo butuose. Miestuose, o ypač Kaune esanti pastebima didelė butų ir kambarių stoka. Todel tie gyventojai, kurie turi didesnius butus, turi būti pažymėta, ar jame dar esą laisvų patalpų.

"SUPAZINDINA" STUDENTUS

Lisabonos. — Vokiečių spaudos žiniomis, studentams artimiausioje ateity busiančios laikomos paskaitos iš germanistikos, kurių metu "studentai bus supažindinti su vokiečių dvasiniu gyvenimu".

STOKA ANGLIŲ

Lisabonos. — Vokiečių komisarą Kaune pavaduotojas Kaifler išleido pranešimą, kuriu sakoma, kad "dabartinę anglų pristatymo padėtis verčia kai kuriuose namuose nuvesti apšildymą". Todel tuose namuose tuo tarpu nebus šilumos ir vandens. Gretimų namų gyventojai kviečiami leisti pasinaudoti vandeniu jų butuose.

Sąjungiečiai Bombarduoja Japoniją

Japonijos karo lėktuvai jau padarė daug žalos netik militariniams punktais, bet ir bendrai tiems kraštams, kur eina karas. Pirmieji japonų lėktuvų smūgiai krito Hawaii salose, kur netikėtai ir veidmainingai užpuolė Amerikos laivyno ir kariuomenės bazes Pearl Harbor'e. Vėliau japonai pleskino miestus, miestelius ir nekaltus gyventojus kur tik jie gavo progos. Pastaruoju laiku, lyg ir atsilyginimui, sąjungiečių lėktuvai davė paragaoti japonams to paties "pyrago", kuriu jie "pavaišino" kitus.

Balandžio 17-18 dd. nakčia geras sąjungiečių lėktuvų skaičius, kaip pasisako patys japonai, pasiekė Japonijos sostinę Tokio, Yokohamą, Kobė ir Nagoya miestus, ir parodė japonatą, ką reiškia karo lėktuvai laike karo. Apie lėktuvų pasirodymą ir tų miestų bombardavimą paskelbė patys japonai per radio iš Tokio. Tas pranešimas nusako, kad labai smarkiai tie miestai bombarduoti ir padaryta nemaža nuostolių. Kurios šalies tie lėktuvai buvo, japonų radio nepasakė, bet pasakė, kad tai buvo "priešo lėktuvai". Bet niekas kitas, išskyrus Berlyną, tos žinios nepatvirtina. Amerikos vyriausybė sako, kad tai bus galima patvirtinti tik už tam tikro laiko. Tačiau spaudoje randasi žinių, buk tie lėktuvai Japoniją pasiekė iš Kinijos, ar, kaip japonai praneša, nuo trijų Amerikos lėktuvų nešiotųjų.

Gal ir nereikia abejoti, kad tai yra įvykęs faktas. Ir kodėl gi reiktų abejoti? Juk dabar karas ir kai tik pasitaiko palankios aplinkybės — reikia priešą naikinti. Reikia jam parodyti, kaip kenčia žmonės tų kraštų, kuriuos japonai ar kiti agresoriai su savo lėktuvais be atodairos viską naikina.

Atostogos Turi Buti Sutvarkytos

Amerikos karo industrijos gaminių mašina eina pilniau, siu pasismagėjimu. Bet, štai, artinasi vasara ir artinasi darbininkų atostogos. Todel, kas liečia atostogas, neseniai pasireiškė Karo Industrijos Tarybos pirmininkas D. M. Nelson. Jis pasakė, kad atostogų darbininkams reikalingos, nes atostogaudami darbininkai pasilsis ir susistiprina. Bet davimas atostogų šiuo taip begaliniai svarbiu momentu, su

Žinios-žinėlės

London. — Balandžio 19 d. prasidėjo antra savaitė, kai anglų lėktuvai be perstojo bombarduoja naciais okupuotų kraštų pramonės centrus. Per savaitę laiko virš dviejų tukstančių Anglijos lėktuvų dalyvavo tame bombardavime. Kiek nuostolių padaryta priešui — niekas negali apskaičiuoti, bet tie nuostoliai, beabejo, labai dideli.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas sudarė komisiją iš devynių asmenų, ir ta komisija mobilizuos visus darbininkus karo pramonės reikams. Tos kom. pirmininku paskirtas P. V. McNutt, o S. Hillman paskirtas specialiu prezidento patarėju darbo klausimuose.

Maskva. — Rusų karo vyriausybė bal. 20 d. paskelbė, kad rusų kariuomenė jau tik 18 mylių nuo Smolensko ir rengiasi šį miestą bombarduoti iš kanuolių, ir kad Leningrado fronte eina dideli susirėmimai su naciais. Per šešias savaites rusai nušovė 1,500 nacių lėktuvų.

Washington, D. C. — Prez. Roosevelto patvarkymu, balandžio 20 dieną perimta į Suv. Valstijų valdžios rankas Brewster korporacijos fabriškai Long Island'e, Newark'e ir Pennsylvaniaje, kurie išdirba karo lėktuvus. Perėmimo priežastis yra ta, kad nepaagama tiek lėktuvų, kiek galėtų pagaminti.

Vichy, neokupuota Francija. — Balandžio 20 d. per radio kalbėjo naujasis Francijos premieras Perrie Laval, kuris pareiškė, kad paskelbdama karą 1939 m. Francija papildė "piktadarystę". Jis smarkiai nekino Angliją ir pareiškė, kad "taikos įvykdymą Europoje galima atsiekti tik prisidėjimu prie Vokietijos".

London. — Iš Belgijos gauta žinių, kad naciai deda minas ir prašalina civilius gyventojus Sambre ir Meuse apirubėje, siekiant iki 100 mylių nuo jų krašto. Spėjama, jog naciai prisibijo anglų invazijos per Franciją.

Washington, D. C. — Iždo sekr. Morgenthau paskelbė, kad su gegužio 1 diena bus paskelbta War Savings Bonds'ų pardavinėjimo vajas, ir pasitikima, kad iki liepos 1 dienos tų bondsu bus išparduota iki už \$1,000,000,000. Bonds'ų išpardavimo kvotos bus nustatyta kiekvienai valstijai.

Filipinai. — Japonai pradėjo bombarduoti Corregidor tvirtovę iš 9 1/2 colinių kanuolių. Smarkiai ta tvirtovę bombarduoja ir iš lėktuvų. Į Mindanao salą japonams pavyko iškelti dar šiek-tiek kareivių. Japonams padaryta nemaža nuostolių.

New York, N. Y. — Balandžio 19 d. iš Anglijos į New Yorką lėktuvu sugrįžo Suv. Valstijų armijos galva gen. Marshall ir prez. Roosevelto asmeninis pasiuntinys H. Hopkins. Anglijoje jie tarėsi su karo vadais apie ofensivą prieš Vokietiją ir "ašį".

Washington, D. C. — Karo departamentas paskelbė, kad virš 65,000 kareivių ir civilių pakliuvo į japonų nelaisvę Bataan pussaly, Filipinuose. Jų tarpe yra 16 generolų. — Amerikiečiai ir filipinai savanoriai užpuolė japonų įėjus Luzon salėje ir padarė priešui daug mažesnių nuostolių.

SLA 42-ras Seimas

Birželio 29, 1942, Pittsburgh, Pa.

SLA 42-ras seimas įvyks Pittsburghe, gražiausiam Pittsburgho viešbuty — Hotel William Penn, 6-th Ave. ir Grant St. Seimo posėdžiai prasidės 10 valandą ryte ir tęsis kol išsibaigs dienotvarkė.

Seimas bus pradėtas iškilmingomis apeigomis. Kviečiame visus Pittsburgho lietuvius dalyvauti seimo atidarymo iškilmėse.

Seiminiai Parengimai

Seiminiai parengimai bus du: piknikas ir bankietas.

PIKNIKAS įvyks prieš seimą, tai yra birželio 28 dieną, Lietuvių Uky, Willock, Pa., Route 51, visai arti Pittsburgho miesto. Tai bus linksmas pasižmonėjimas — susitikimas su svečiais ir delegatais. Bus gražūs programos, kalbos ir šokiai, prie geros muzikos. Piknikas prasidės 12:30 val. popiet. Tęsis iki vėlai nakčia. Įžanga tik 25c. Kviečiame netik delegatus, bet ir apilinkės lietuvius dalyvauti.

BANKIETAS įvyks antradienį, birželio 30 dieną, tame pačiame viešbuty, kur bus seimo posėdžiai — Hotel William Penn. Bankietas susidės iš trijų dalių: vakarienės, koncerto ir šokių. Yra pakviesti žymieji mūsų kolonijų dainininkai, kurie išpildys koncertinę dalį. Kviečiame netik delegatus, bet ir šios apilinkės lietuvius, o ypač SLA narius atsilankyti. Kurie norėsite dalyvauti bankiete, užsakykite vietas išanksto.

INFORMACIJOS. Visais reikalais, surištais su seimo rengimu, seiminiais parengimais, užsakymu kambarių ir tt., kreipkitės į SLA 3 apskrčio sekretorių J. K. Mažukną, 1325 W. North Ave., N. S. Pittsburgh, Pa., arba į Seimo Rengimo Komisijos pirm. P. Dargį, 25 Strauss St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Apie kambarių kainas ir rezervacijas pranešime Tėvynėje vėliau.

P. DARGIS,
SLA 3 apskr. pirm.

Seimo Sveikinimai ir Aukos

SLA kuopos ir pavieniai nariai kas seimas siunčia pasveikinimus seimui ir aukas įvairiems naudingiems tikslams paremti. Šiemet kreipiame SLA kuopų ir pavienių narių dėmę į sekančius paramos reikalingus reikalus:

1. SLA JAUNUOLIŲ SVIETIMO FONDAS — reikalingas kodidžiausios paramos, kad turėjus užtektinai išgalių Amerikoje gimusių ir augusių jaunimą sviesti ir pritraukti prie SLA organizacijos.

2. SLA NAŠLIŲ IR NAŠLAICIŲ FONDAS — pinigai labai reikalingi, kad galėjus nors dalinai sušelpiti visus atsisaukusius SLA narius ir narių šeimynas nelaimėi ištikus. Šis fondas yra labai svarbus mūsų organizacijos gyvenime.

3. SLA MOKSLEIVIŲ FONDAS — nebeturi pinigų sušelpiti narius ir narių vaikus, kurie eina aukštuosius mokslus.

4. BENDRI LIETUVIŲ REIKALAI. — Bendrų lietuvių reikalų dabar yra daug. Jie laukia mūsų paramos. Laukia, kad tą paramą mes suteiksime per seimą. Bendriems reikalams, priprastai, nemaža pinigų kas seimas išdalina iš Tautiškų Centų. Paaukokite šiam fondui, jei norite paaukoti bendriems lietuvių reikalams. Šiam tikslui aukos bus labai įvertintos.

SLA 42-ras seimas, kaip ir visi mūsų organizacijos seimai budavo, priims SLA kuopų ir pavienių narių skiriamas aukas įvairiems švietimo, labdarybės ir kultūros tikslams.

Siųsdami aukas ir sveikinimus, adresuokite:

Lithuanian Alliance Convention,
M. J. VINIKAS, Sec'y,
Hotel William Penn,
6-th Ave. and Grant St., Pittsburgh, Pa.

Dar Nepervėlu Išrinkti Delegatus
į Sekantį Seimą. Išrinkite!

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

PRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States — \$1.50
To Foreign Countries — \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

SIO NUMERIO pirmame puslapy talpiname SLA Seimo Rengimo Komisijos pirmininko, brolio P. Dargio pranešimą. Tame pranešime rašoma, kad seimas bus atidarytas nepaprastai įspudingomis apeigomis. Pranešama taipgi, kad rengiama dvi pramogos: piktikas birželio 28 dieną ir bankietas birželio 30 dieną. Ir į tuos parengimus pasiūlymų kviečia atsilankyti netik seimo delegatus, bet ir Pittsburgo apylinkės lietuvius. Taipgi kviečia pasiūlyti seimo atidarymo apeigų.

SLA PIRMO apskričio suvažiavimas buvo gausus. Dalyvavo 56 delegatai. Tai jau savo rūšies nemažas SLA seimas. Suvažiavimas pasiūlymų vienu kitu geru nutarimu. Pasiūlymų ir tuo, kad nusipirko \$1000 Defese Savings Bonds. Tai gražus SLA pirmo apskričio pasirodymas!

SLA ANTRO apskričio iniciativa Bostone surengta SLA jaunuolių balius, tikslu susipažinti tarpusavy, o taipgi supažindinti su mūsų Susivienijimu tuos jaunuolius, kurie dar nepriklauso. Balius pavyko visais žvilgsniais, nors oras buvo ir nepalankus. Daugiau tokių rengimų! O juodaugiau jų rengsime — tuodaugiau jaunimo į Susivienijimą gaušime.

SLA 57 KUOPAS, Worcester, Mass., rengia nepaprastą pramogą — bankietą pagerbimui lietuvių tautos veikėjui. Tai pirmutinis toks rengimas mūsų organizacijos istorijoje. Jis turėtų būti gausiai paremtas netik SLA narių, bet ir bendrai visų lietuvių. Apie to bankietą rengimą platokai aprašo brolis K. P. Šimkoniš šiame Tėv. numery.

NEW KENSINGTON, PA., SLA 192 kuopa stropiai rengiasi vakarienei, kuri įvyks po SLA 3 apskričio suvažiavimo balandžio 26 dieną. Ši kuopa yra viena iš veiklių kuopų Pittsburgo apylinkėje. Joje gyvai veikia ištisa eilė darbuotojų, o jų tarpe ypač brolis J. Svišas ir sesuo I. Ivoškienė.

UZ SIMTĄ dolerių Defese Savings Bonds pirkio ir SLA 14 kuopa. Ši kuopa seime bene užims pirmą vietą delegatų skaičiumi — išrinko net aštuonis delegatus.

SLA 115 KUOPOS, Wilkes Barre, Pa., susirinkimas rado reikalo padaryti pastabą tiems pašaliniam laikraščiams ir pašaliniam asmenims, kurie kišasi į mūsų organizacijos reikalus laike Pildomosios Tarybos rinkimų. Mūsų korespondentui, broliui M. Kupris, tarp kita ko rašo: "Broliai, susivaldykite ir palikite mūsų reikalus susitvarkyti mums patiems! Nesikiškite į mūsų organizacijos reikalus taip, kaip mes nesikišame į kitų organizacijų reikalus! Tai bus gera ir sveika, ir jau tuo padarysite, kad jūs norite gero del mūsų Susivienijimo!"

DAR VIENA savaitė, ir jau po SLA Pildomosios Tarybos rinkimų. O po to nekantriai lauksime, ką nariai pasirinko savo pareigūnais, kuriems priešais nuosemimo iki seimo eiti garbingas, bet nelengvas pareigas.

Lietuva Dar Nepabaigta!

PIRMAME puslapy talpiname žinią apie tai, ką šiandien daro Hitleris Lietuvoje. Iš tos žinios sužinome, kad Hitleris jau užsimojo panaikinti Lietuvos rubežius ir sujungti ją su Rytų Prūsija, kuri esanti "tampriai susirišusi politiniai ir geografiniai" su Lietuva. Prįjungimui Lietuvos prie Rytų Prūsijos, esą, bus pravedama gyventojų cenzas (plebiscitas-balsavimas), ir jei lietuviui nubalsuos už prisidėjimą prie Rytų Prūsijos — bus prisidėta ir po prisidėjimo Lietuvos gyventojai bus jau ne Lietuvos, o Vokietijos piliečiai.

Toje pačioje žinioje pažymima, kad "gražinama" į Lietuvą tos "lietuvių" šeimos, kurios buvo išveistos į Vokietiją 1941 metais. Iš to jau gali būti aišku, kaip tas "cenzas" bus pravedamas. Nors sakoma, kad galės sugrįžti gal apie kokie 35.000 "lietuvių", bet kasgi neduos naciams į Lietuvą įvesti tiek "lietuviškų" šeimynų, kiek jų reikia sudarymui didžiūmos, kad pravedus "cenzą" naciška linkme? Kas, pagaliau, uždraus naciams atstatyti prieš lietuvių ginklą, kad jis balsuotų taip, kaip Hitleris nori? Iš viso ko aišku, kad plebiscitas bus pravedamas prievarta. Tokia prievarta, kaip "lietuviui nubalsavo" anais metais "prisidėti" prie Rusijos. Ir tuomet bus visam pasauliui garsinama, kad Lietuva "savanoriai" susijungė su Rytų Prūsija, o sykiu ir visa Vokietija.

Tai taip suplanavo Hitleris pabaigti Lietuvą! Tai šitaip jis "didina" Lietuvą! Bet tas "pabaigimas" dar nebus Lietuvos pabaiga! Lietuva buvo drąskoma per šimtmečius. Ją drąskė tie patys naciai, seniau besivadina kryžiuočiais. Drąskė ir pavergė Lietuvą buvo rusai. Kėsinosi prieš Lietuvą lenkai. Bet Lietuva niekad nebuvo amžinai nugalėta, sudrąškta ar pavergta. Nebus ir dabar! Juk dar eina karas. Šį karą, aišku, laimės ne kas kitas, o tik demokratiškos valstybės, kurios Atlanto Čarteriu laidoja nepriklausomybę kiekvienai, kad ir mažiausiai, tautai. Po šio karo Lietuva vėl bus atsteigta laisva ir nepriklausoma. Tuomet ne Lietuva bus prijungta prie Rytų Prūsijos, bet gal Rytų Prūsija (bent iki Tilžės) bus prijungta prie Lietuvos!

Mes taip tikime. Nes mes tikime, jog šį karą laimės Suvienytos Valstijos, Anglija ir jų sąjungininkės. Prie šio karo laimėjimo prisideda ir lietuvių, gyvenančių laisvuose kraštuose. Po karo Lietuva bus išlaisvinta su gerais pridėkais.

Už SIMTĄ dolerių Defese Savings Bonds pirkio ir SLA 14 kuopa. Ši kuopa seime bene užims pirmą vietą delegatų skaičiumi — išrinko net aštuonis delegatus.

Aukos Seimui

SLA SEIMAS jau veik čia pat. Jis įvyks už apie dviejų mėnesių. Prasiždės birželio 29 dieną. Kiekvienas SLA seimas pasiūlymų aukomis ir dovanomis SLA įvairiems reikalams ir svarbiems lietuviškiems reikalams. Tos aukos ir dovanos buna dviejų rūšių arba susidaro iš dviejų šaltinių: SLA Tautiški Centai, kuriuos nariai sumoka nuo seimo iki seimo ir kurie išdalina seimuose, ir susijusios aukos į seimą.

Kam aukojama — pasirenka patys aukotojai, siųsdami aukas į seimą. Kam išskirstomi Tautiški Centai — atlieka seimo paskirta Tautiškių Centų komisija arba pats seimas. Bet mes čia tik norime priminti vieną kitą reikalą, kam aukas skirti. Mes priminsime, kad neperdaugiausia pinigų yra SLA Našlių ir Našlių Fondė, iš kurio sušelpiama SLA biedni nariai ir našlaičiai; labai mažai pinigų yra SLA Jaunuolių Švietimo Fondė, iš kurio paremiama vienas ar kitas jaunuolių veikimas (pavyzdžiui, steigimas ir užlaikymas lietuvių kalbos mokyklėlių). Neperdaugiausia pinigų yra ir Tautiškių Centų Fondė, iš kurio aukojama įvairiems lietuvių reikalams.

SLA kuopos, SLA veikėjai ir SLA visi nariai: mes visuomet ir visiems lietuvių reikalams turėjome ir turime atvi-

rą lietuvišką širdį; tokią širdį, kuri karštai plaka del kiekvieno mūsų tautos ir mūsų tautiečių bei organizacijos reikalų. Todėl, lai tos mūsų širdys suplaka ir dabar, parodant mūsų labdarumą! Parodykime, kad mums apeina mūsų organizacijos ir lietuvių reikalai ir kad mes galime tiems reikalams vienu kitu centu pagelbėti! Kuopos ir pavieniai SLA nariai paaukokime, kiek kas išgalime! Paaukokime ir tas aukas pasiūskite į seimą, kuris garbingai išdalins tiems reikalams, kuriuos matys reikiamaiais paremti.

Mes pasitikime, kad šis mūsų trumpas paraginimas visuose ras pritarimą ir kad sekantis mūsų seimas bus gausingas parėmimo ne vieno lietuviško ir mūsų pačių organizacijos reikalo.

Išveštų Lietuvių Sąrašas

KAIP jau žinome, praeitų metų pavasary rusai masiniai vežė lietuvius į Rusiją ir tolimuosius Sibiro tyrus. Tuo urminiu išvežimu susirupino visi Amerikos lietuvių, kurie turi giminių Lietuvoje. Ir iki šiol, einant Lietuvos okupacijai iš rankų į rankas, mes nežinojome, ar mūsų giminės randasi Lietuvoje, ar išvešti už Lietuvos rubežius.

Pastaruoju laiku tačiau Amerikoje gauta 12,000 išveštųjų vardai, kuriuos mes talpiname kitoje vietoje ir iš kurių galėsime sužinoti apie savo giminių likimą. Čia taipgi norime pastebėti, kad tuos vardus talpiname ne kokiam ten propagandai, bet tik tuo tikslu, kad SLA nariai ir Tėvynės skaitytojai painformavus apie jų giminių likimą. To sąrašo išspausdinimas ims gana daug laiko. Ir kadangi sąrašas talpinamas abėcėlinėje tvarkoje — ims ganėtinai laiko, kol pasieksime vardus, prasidedančius pavyzdžiui, raide Ž. Tačiau turėkite kantrybės ir palaukite, kol ta eilė ateis.

Provokatoriai

LYG akiausiai užsimerkėliai, Amerikos lietuvių komunistų lyderiai vis dar nori įtikinti savo skaitytojus, buk SLA organas Tėvynė yra pro-naciškas. Kodėl jie tai daro — nesunku atsptėti: jie veda prieš Tėvynę "nervų karą", norėdami priversti, kad Tėvynė garbintų Staliną ir tą baisų lietuvių tautos atsitikimą, kuris įvyko 1940 metais, rusams okupavus Lietuvą. Bet ką Amerikos lietuvių komunistų lyderiai nedarys, mes čia jiems pasakome: kol SLA seimų priimtos rezoliucijos, kol SLA Pildomosios Tarybos priimtos rezoliucijos ir kol Tėvynės redaktorius įsitikinimai mato reikalo kovoti prieš bile kokius Lietuvos priešus — šis Amerikos lietuvių komunistų lyderių "nervinis karas" mus nenugalės.

O kas liečia Tėvynės "pro-naciškumą" — nėra reikalo aiškintis, nes Tėvynės skaitytojai mūsų nusistatymą žino. Ir tas nusistatymas — kovoti tol, kol Lietuvai bus atsteigta nepriklausomybė, kol Hitleris ar kitas koks okupantas bus išvytas iš Lietuvos!

Neužtenka to: Amerikos lietuvių komunistų lyderiai jau pradėjo lošti provokatorių rolę. Štai, pastaruoju laiku jie, buk tai susirupino, kad Amerikos valdžia galinti persekioti svetimtaučių spaudą ir (Laisvės balandžio 6 d. laidoje) jie jau rodyte-rodo, kurie laikraščiai pro-naciški ir kurie ne. Ten rašoma:

"Kuo, pavyzdžiui, kalta Laisvė, jei kuris nors klerikalų arba fašistų laikraštis tarnauja Hitleriui? Kuo kaltas LDS organas Tiesa, jei SLA organas Tėvynė spausdina Hitlerio propagandą?"

Čia tai jau tikro Judošiaus ir neteisinga provokacija! Ir iš to reikia daryti išvadą, kad jei kada nors Amerikos valdžia pradėtų tyrinėti Amerikos lietuvių laikraščius, tai skundų rolę būtų sulošę Amerikos lietuvių komunistų lyderiai. Bet mes pasitikime, kad Amerikos valdžia geriau pažįsta komunistų lyderius. Amerikos valdžios pareigūnai žino, kaip tie lyderiai veikė prieš karą. Žino, kad tie "auksaburniai" ir po karo vėl sulips ant bačkų ir pradės sakyti prakalbas, ir rašys savo spaudoje, kad reikia nuverst šio krašto "buržuazinę valdžią" ir ją pakeisti stalinistiškai-bolševikiška diktatura. Todėl Amerikos valdžios pareigūnai tiems komunistų skundams netikės, nes žino iš kokios sąžinės tie skundai kyla.

Literatas

DVI AKTĖ KOMEDIJA

Parašė PIJUS BUKŠNAITIS

Siužetas iš Gustavo Mozerio "Tėvelis leido"

(Tąsa)

vienu koja kapuose stovi! Už tokią man malonią naujieną še tau, panaite, dešimtinė. Nusipirk banko knygutę — tai geriausia literatura pasikaitymui.

ROŽYTE (linksmai) — Dėku ponui! Aš tuoj paprašysiu poną Laužakojį. (Nori išeiti. Kumpis ją sulauko)

KUMPIS — Jau nereikia. Aš dabar visiškai nenoriu pasimatyti su tavo ponu. Užtai aš atsiųsiu su juo pasimatyti savo dukterį Marytę. Ji pati su juo pasikalbės.

ROŽYTE — Ar pono dukterė?!
KUMPIS — Taip, angelėli! Pasikalbės mano dukterė, graži, kaip žvaigždė.

ROŽYTE — O, jei ji panaši į tėvą, tai tikrai...
KUMPIS — Na, matai, kaip dabar pradėjai protingai kalbėti! Mano dukterė tikrai graži ir maloni mergaitė, tik per daug prisiskaitė tų visokių apysakų, visokių eilių, visokių laikraščių. Per dienų dienas skaito ir skambina fortepioną, kas man labai nepatinka!

ROŽYTE — Ak, tas labai puiku, jei mėgsta skaityti! Juk ji, turbūt, jaučių skerst nemoka?

KUMPIS — Taip, tas tiesa. Bet aš norėčiau, kad ji ištėktų už gero amatininko ar pirklio-biznieriaus. Aš jau net esu numatęs jai gerą vyrą, mėsininką...

ROŽYTE — Bet ji nenori tekėti už mėsininko.

KUMPIS (nustebęs) — O kaip tu žinai?!

ROŽYTE — Mano ponas nuolat tokias apysakas rašo.

KUMPIS — Taigi, taigi, tos apysakos ir sumaišė jai galvą. Ji nuolat skaito tavo pono parašytas visokias kvailystes, tai ir sukvaliojo. Tas skaitymas kenkia sveikatai. Tai kvailystė!

ROŽYTE — Atpisprašau, ponas — aš taip pat skaitau.

KUMPIS — Tai tau gal ir nekenkia tie raštai, bet mano dukterei — labai kenkia. Ji dabar nieko daugiau nemislija, kaip tik apie tavo poną Laužakojį. Nuo ryto iki vakaro nieko kita iš jos neišgirsi, kaip tik dusavimus: "Ak, kaip gražiai rašo ponas Laužakojis! Ak, kokios puikios eilės! Ak, kokios įdomios apysakos!" Net man jau galvą skauda nuo to. O dabar net ji pati pradėjo rašyti eiles ir butinai nori pasimatyti su tavo ponu ir parodyti jam savo raštus.

ROŽYTE — Čia nėra nieko bloga...

KUMPIS — Taigi, dabar ir aš matau, kad nėra nieko bloga. Bet jeigu tas ponas Laužakojis būtų jaunas ir gražus tai... na, suprantai...

ROŽYTE (perkirsdama) — Tai tuomet liks sveiks, storasis mėsininke!

KUMPIS — Taip, tas suprantama! Na, o dabar, kai jau man nėra ko bijoti, aš esiu namo ir leisiu tai savo svajojančiai dukterei pasimatyti su tuo literatu. Kai ji pamatys šitokį Giltinės brolių, tai umai išsiblaivins, o man bus šventas ramumas. Tokio snukio atvaizdą ji galės įsidėti į savo medalioną.

LAUŽAKOJIS (iš dešinės) — Rožytė!

ROŽYTE — Atpisprašau, ponas. Mano ponas šaukia (nori išeiti)

KUMPIS — Nori išeiti? Čia ateis mano dukterė. Ar ji galės pasikalbėti su tavo ponu?

ROŽYTE — Taip, galės (išeina į dešinę)

KUMPIS (linksmai trina rankas) — Ak, tai puiku! Man tikrai sekasi! Kai mergiščia pamatys tokią baidyklę, tai daugiau nesvajos apie literatą. O aš juk kalbėjau jai, sakiau: "Dukrele! Tie laikraštiniškai, tie rašytojai, tie poetai ir kitoki plunksnagrauziai, tai pastipėliai, tai tušti maišai ir dar prakiurę, niekam neverti". Bet ji įsivaizdavo kažkokias svajones ir nenori tekėti už mėsininko, kurį jai parinkau! Na, žūrėkite! Vyras, kai ridikas, stiprus lyg jautis, sveikas lyg arklys, apvalus lyg meitėlis... O kas kaltas — tai vis mano senoji. Ji vis žiuri į viską per pirštus, nedraudžia tų skaitymų, tų rašinėjimų, tai štai dabar: ple-ple-ple — ir mergaitė galvos neteko... Bet aš čia šneku-šneku, o mergaitė ten laukia... Turiu jai leisti ko greičiau čia ateiti. Tegu pamato tą pastipėlį, tai ateis į protą. Su-

die! (Apsidairo ir, nieko nematydamas, išeina lauk)

3. Rožytė ir Laužakojis

ROŽYTE (iš dešinės) — Prašau pono, jau jis išėjo.

LAUŽAKOJIS (jeina iš dešinės su pypke dantys ir šlafroku) — Na, tai ir gerai, kad išėjo! O kur žmona?

ROŽYTE — Ponia išėjo į miestą pirkinį.

LAUŽAKOJIS — Puuuuuiiku! Puuuuuiiku! Bent pusvalandį pabūsiu ramybėje. Niekas man nekludys! (Niuniuoja). Puuuuiku, puuuuiku!

ROŽYTE (paduoda nuo stalo laišką) — Ponia prašė, kad perskaitytumet šį laišką.

LAUŽAKOJIS (paėmęs laišką) — Ak, kad tu surugtum! Tai ir vėl laišką nuo redaktoriaus! (Skaito) — "Šį vakarą, butinai turite atnešti naująją komedią, kurią turime statyti scenoje rugsėjo 29. Kitaip nesuspėsime išmokyti aktorius." (Kalba) — Ak, kad jus visus galas! Reikia skubintis! (Rožytei) — O tu gali sau eit, kur tik nori.

ROŽYTE — Gerai, ponas. (Išeina lauk)

LAUŽAKOJIS (vienas) — Biesai žino, kas mano galvai pasidarė! Jau kelinta diena ji tuščia lyg daržinė. Tai ko susilaukiau! Kitados budavo vos tik atsisėdu, tai mintys viena paskui kitos liejasi ant popierio... Eilės, feljetonai, apysakos, straipsniai — tik spėk rašyti! Kiek žmonių savo raštuose sumeiniau, suvedinau, supykinau, nužudžiau, palaidojau... Viskas ėjo lyg iš rago! O dabar? Štai butinai turiu parašyti komedią, nes jau ir salė nusamdyta ir visas paskelbta, o čia niekas neina į galvą, nors užsimuš. Tai senatvė, senatvė... Na, bet kad reikia, tai reikia. Susirinkusiems į teatrą žmonėms nepasiteisinsi. Reikia rašyti. O komedijai reikia būti linksmam, laisvam, nesuerzintam. Kitaip ir ta komedija bus surugusi. (Bando rašyti) — "Eina Jonas palei tvorą, susitiko ten Barbara..."

4. Laužakojis ir Rožytė

ROŽYTE (jeina) — Prašau pono...

LAUŽAKOJIS (piktai) — Ko reik?

ROŽYTE — Atėjo tokia ponia...

LAUŽAKOJIS — Pasakyk jai, kad mano žmonos nėra namie.

ROŽYTE — Kad ji nori kalbėtis su ponu (paduoda kortelę)

LAUŽAKOJIS (skaito kortelę) — "Albina Vėjagaudaitė, literatė". Nepažįstu tokios panelės.

ROŽYTE — Ji sakosi, kad nori pasikalbėti apie labai svarbų reikalą.

LAUŽAKOJIS (supykęs) — Gerai! Paprašyk tą panelę!

ROŽYTE — Tuoj, ponas. (Išeina)

LAUŽAKOJIS — Tai nelaimė! Vos tik sugavau mintį, tuoj kas jau ir trukdo. O čia pasitusiai neturiu laiko! (Atsikelia, užsivelka švarką, pasideda pypkę ir kt.)

5. Laužakojis ir Vėjagaudaitė

VEJAGAUDAITE (su labai didele knyga įeina kalba tarpdury) — Ak, tai jis! Tai jo šventovė! (Garsiai) — A, kaip čia malonu, kaip jauku!...

LAUŽAKOJIS — Su koku reikalu, panelė, atvyko, jei galima paklausti?

VEJAGAUDAITE (paduoda jam ranką) — Visupirma, paduok man savo garbingą ranką, kad abiejose širdyse būtų vienodas plaksėjimas!...

LAUŽAKOJIS — Panelė labai man prielanki. Bet vis tik norėčiau...

VEJAGAUDAITE (nutraukia jo žodžius) — Pirmiausia norėčiau žinoti, ar netrukdu tavo literatiniam darbui, garbiamasis kolega?...

LAUŽAKOJIS — Tiesą pasakius, dabar esu labai užimtas vienu rašiniu, kuris...

VEJAGAUDAITE — Tai labai gerai, nes tamstos siela dabar kaip tik yra man pageidaujamoje nuotaikoje. (Pasiima kele ir sėdasi) — Prašau sėstis!...

LAUŽAKOJIS (nekantriai) — Dėku. (Sėdasi)

VEJAGAUDAITE — Jau nuo pat mano kuklystės dienų dangiškoji poezijos kibirkštėlė užlepenojo mano širdį! Dar mažute budama aš nusukau sprandą tamsybės hidrai ir pasmagiau apsieidimo centaurus, kaip sako mūsų didysis poetas. Toji kibirkštėlė netrukus išsiplėtojo į gaisrą, platų gaisrą, kuris apėmė mano visą esybę poezijos karščiui ir aš, net nejučiomis, pradėjau rašyti eiles. Tai buvo lyriškos eilės.

(Bus daugiau)

Sveikatos Skyrius

Ši skyrių, pašvęsta SLA narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikumo žinovams.

Karo Vyriausias Smogikas — Dėmėtoji Šiltinė

Rašo DR. S. BIEŽIS

ISTORIJOSJE vargu butų galima rasti atsitikimą, kad didesnio karo ar revoliucijos metu neužvieš-patautų įvairios apkrečiamos ligos. Tos ligos dažnai net paties karo užbaigta nulemia. O iš tų visų rimtų ligų vyriausias smogikas arba baisiausia liga, tai dėmėtoji šiltinė, kuri visados seka greta didžiulių žmonių nelaimių. Taigi ir dabartiniame kare ši liga tuoluose sektoriuose jau yra užėmusi pirmą vietą.

Žmonės apkrečia ir smarkiai platina dėmėtąją šiltinę paprastosios utėlės (Pediculus Corporis). Šios utėlės gyvena ir veisiasi žmogaus drabužiuose ir taipgi minta to paties žmogaus krauju. Kitais žodžiais sakant, tos utėlės yra tikri žmogaus parazitai, nešanti jam didelę ligą ir dažnai net mirtį. Ne vienam mintis ateis galvon, kodėl tie parazitai ir sykiu ligos neplinta normaliais gyvenimo laikais, o tik ištikus dideli katastrofai, kaip karui?

Štai tikrasai atsakymas: Karo apimtuose plotuose, žmonės nubudinėja, maisto stokuoja ir tas pats esti labai prastos rūšies, kas visuomet sunaikina reikiamą atsparumą prieš ligas. Žmonės buna priversti gyventi šaltose stubose del kuro stokos ir dėvėti kokius turi senus suterštus ir veik nekuomet neplaunamus drabužius, o apie maudynę ar pirtį tai nebegali būti nė kalbos. Taigi badas, šalčio kentimas ir nešvarumas yra tikroji pamatinė priežastis apkrečiamų ligų plitimui. O utėlės tokiose gyvenimo aplinkybėse buna tikras rojus, kame jos patogusiai tunka ir neišpasakytai greitai veisiasi. Tegul šitokiose apytovose viena, kita utėlė apkrėsta dėmėtosios šiltinės perais pasirodo, ir žiūrėk, veik žaibo greitumu tukstantais žmonių susirgę šia liga. Tai štai delko karo išvargintuose žmonėse paplinta ši epidemija, kuri dažnai daugiau žmonių išžudo, negu visos priešo kulkos. Reiškia: karas, skurdas, ligos ir mirtis, tai neatskiriama sekvencija.

Utėlės, apkrėtos dėmėtosios šiltinės perais, nuo kurių ji pati neserga, vieną įkandimas dažnai reiškia "Judošias pabučiavimą". Šis įkandimas, iš pa-

viršiaus žiurint, atrodo visai nekaltas, o vienok pralinkus 10—12 dienų pasireiškia to įkandimo sekami baisumai: Karštis staigiai kyla, kartais šaltis krečia lignonį. Širdis labai dažnai ir konvulsingai plaka, kad net kartais pati lova virpa, rodos ji norėdama tuos baisesius nuodus pašalinti iš sistemos. Vėliau, už ke- lių dienų, pasireiškia nežmoniškas galvos skaudėjimas, kuris tiesiog lignonį iš proto varo. Netrukus jis pradeda kliedėti, blaškytis ir ilgai palengva nus- toja sąmonės. Širdis, nebeišlaikydama nelygios ko- vos, plaka vis silpniau ir silpniau ir pagaliau lignonis įpuola į gilesnį ir gilesnį miegą, kuris jam šį sykį jau paskutinis ir kuris visiškai jį atpalaidoja nuo visų vargų, kaipo auką neva musų aukštosios civilizacijos.

Dėmėtoji šiltinė, vieną sykį įsigavus, plinta tarsi gaisras padedamas vėjo. Kad nors dalinai supratus ir įvertinus šios ligos įėją, paimkime keletą pavyzdžių. Napoleono didžiulio žygio į Maskvą nepasiseki- mams daugiau kredito gauna dėmėtoji šiltinė, negu rusų strategija, nes veik pusę jo galingos armijos iš- klojo ši liga pirm prisiartinimo Maskvos. Pirmajame pasauliniame kare mažoje Serbijoje tiek ši liga paplito, kad Austrijos armija nedrįso žengti net per kelis mėnesius iki epidemija savaimi išnyko, palikdama suvirš 300,000 lavonų nekaltų žmonių. Vėliau ji per- simetė į Rusiją, kame išskerdė iki 3,000,000 žmonių— veik dvigubai tiek, kiek vokiečiai pajiegė išmušti sa- vo stipriausiomis kanuolėmis. Tai ryškūs pavyzdžiai, kurie už save aiškiai kalba ir nereikalauja papildy- mų!

Tačiau, gal ne vienas pasakys, jog tas visos įvyko gana senai ir nuo to laiko žmogaus gyvenimas gana toli pažengė pirmyn ir panašūs dalykai nebegalės at- sikartoti. Skurdui ir badui pažangos nėra ir jos nie- kad nebus. Štai jau nuo tulo laiko okupuotose Euro- pos nacių šalyse ta pati liga dabartinės civilizacijos čukury vėl paplito visiu smarkumu. Tik gaila, kad kol kas tiksliai ir autoritetingų žinių negalime gauti kaip norėtume. Bet štai pro kietą gastapo cenzurą skaitinėsi sako, kad perėitą metų vien tik Varšavoje numirė nuo šios ligos virš 26,000. Šį metų, sakoma vien tik tame mieste kasdien numiršta po 400 žmonių. Kitose okupuotose šalyse, kaip girdime, ir nė kiek negeresnė padėtis, ir žinoma mūsų Lietuva anap to nėra išimtis. Ten bažnyčios, mokyklos, teatrai ir šiaip jau visokios viešos įstaigos uždarytos, kad bent dali- nai sulaukyti epidemijos plitimo. Net ir pačioje Vo- lskijoje šį viešnia jau lankosi, bet iš ten visos žinios taip aštriai cenzuruojamos, kad sunku ką nors tikro

sužinoti. Rusija, kiek dabar žinoma, rodos kol kas liuosna nuo šios baisybės, nes gal pasimokino iš perei- to karo lekcijos.

Ši epidemiska liga, nuo kurios miršta nuo 20 iki 60 nuosimčių lignonių, jei karas ilgai tęsis ir skurdas didės, gali reikšti mažesniems tautoms visišką išnyki- mą ir net paties karo eigą gali pakreipti visai kiton linkmėn. Taigi laimėtoju gali išeiti ta pusė, kuri ge- riau mokės kovoti su šia liga, o ne kanuolėmis ir or- laiviais.

Negalima praleisti nepasakius, kad jau yra iš- rasti veikiantieji čiepai prieš šią ligą. Tačiau jų pada- rymas, kol kas, taip sunkus ir nepraktiškas, kad tik išimtinai atsitikimais mažas skaičius žmonių tegali tais skiepais pasinaudoti. Šioje linkmėje yra labai daug dirbama ir reikia tikėtis, kad trumpoje ateity bus surasta taip praktiški apsaugojimo būdai nuo šios ligos, kaip kad nuo rauų ar paprastosios šilti- nės.

Tačiau, kol kas, privalome neužmiršti, kad skur- das, alkis ir nešvarumas pasilieka vyriausiu smogiku, didžiausiu galvažudžiu, didesniu net už moderniškiau- sius karo pabuklus. Kad išnaikinti tas ligų epidemi- jas, būtina reikia pašalinti skurdą, alkį ir nešvarumą. O kaip tą įgyvendinti, kad kuone visas pasaulis di- džiausias pastangas deda gaminti ginklus, kurie be mažiausio pasigailėjimo žudys, sukoneveiks kas tik bandys kelią pastoti, bei skleis be jokios atodairos epi- demijas baisyčių ligų, kurios gal pabaigs skersti tuos, kurie išliko nuo sprogtančiųjų šovinių.

Išteklius ir Sveikata

Rašo DR. S. BIEŽIS, gydytojas ir chirurgas.

GYVENIMAS šiame moderniniame amžiuje yra pusėtinai komplikotas ir reikalaujantis nemažai išminties bei pastangų, kad viskas pusėtinai sklandžiai slinktų. Todėl kiekvienas turi būti sargyboje, kad be- reikalingai nesuklumpas sveikatos dėsniuose. Juoda- ugiu domės kreipiama į tai, tuomažiau susirgimų ga- lima tikėtis ir priešingai.

Dabartinėje mūsų civilizacijoje arba, geriau pa- sakius, dolerio gadynėje, yra vienas labai žalingas reiškinys, kad tas nelemtas doleris darosi veik visa- galiu. Kas pastarųjų daug turi, tam, taip sakant, vi- sos durys atdaros. Tačiau biedniokas yra priverstas skursti visomis pusėmis. Gi šiuo metu didelė daugu- ma žmonių neturi kitokios išeities, kaip tik skur- džiausiai stumtis iš dienos į dieną. Tokios gyvenimo sąlygos negali neatšileipti į tokių žmonių bendrą svei- katos padėtį. Praktika tai patvirtina. Kaip žmogus

gali tikėtis tinkamai pridaboti savo sveikata, kuomet jo pilvas buna šios baisybės, nes gal pasimokino iš perei- to karo lekcijos.

Turtingas turi pilnas galimybes naudotis visa kuo, ką tik žmogaus protas pagamina. Taigi ir svei- katos žvilgsniu jam viskas prieinama. Iš to seka, kad turtingas žmogus gali sveikesniu gyventi, ilgesnio am- žiaus sulaukti, o pasitaikius susirgti, pasikviečia visą medicinos mokslą į talką, iš ko gali tikėtis geriausių pasekų. Gi su biednuoliu visai kitokis dalykas. Kad ir jis žinotų ir mokėtų naudotis ko jam reikia, bet dauguma tokių reikalingų dalykų visai jam neprieina- ma. Tik ši apytovos, bendrai kalbant, jam jau nele- mia daug sveikatos, neigi gali prailginti jo amžių. Susirgus pats bando gydytis, nes taip pigiau pareina, kas niekad negali duoti laukiamų pasekų. Atsi- kreipus pas gydytoją, pastarasis, matydamas vargin- gą padėtį, bando taupyti ir šen ir ten, kas irgi dažnai neišvengia į gerą. Tokiu būdu tas vargšas pralaimi vi- sur.

Tiesą pasakius, mes turime gerai suorganizuotus sveikatingumo departamentus, miestų, apskričių ir valstijų gerai įrengtas ligonines, ir taigpi miesto gy- dytojus, kurių visų yra pareiga rūpintis biednuolių sveikata ir susirgimų atsitikimais juos moderniškiau- siai gydyti. Tai tokis jų tikslas ir net bandoma jį tinkamą aukštumą išlaikyti. Kuomet reikia praktiš- kai susidurti, tik išimtinai atsitikimais randame to- kį aukštą idealą vykinant. Priežasčių tam yra gana daug. Nemaža jų mums žinomos ir apie kurias čia nesigilinsiu del stokos vietos. Taigi ir čia tas varg- šas biednuolis negauna to, kas jam, kaipo piliečiui, kaipo žmogui turėtų priklausyti. Čia dar reikia pri- durti, kad medikalė profesija daugiau aukoja savo jie- gų biednuomenės gelbėjimui, negu bile kokia kita profesija arba luomas.

Medicinos mokslas tik tuomet galės būti šimtą nuosimčių naudingas žmonijai, kuomet pastaroji ga- lės gyventi tinkamose ekonominėse sąlygose, kurias prie šių apytovų nė atskira profesija, nė atskiras luomas nepajiegs pakeisti. O tik visa žmonija, ypač ta didžiulė dauguma biednuomenės, planingai veikda- ma galės pasigaminti sau tokias gyvenimo aplinku- mas, kuriose medicinos mokslas bus jų artimiausias draugas be jokių išimčių ir be jokių paskirstymų.

Laimės Žiburys

P A S A K A

ANT AUKŠTO statuso kalno pasirodė stebuklingas žiburys. Žibėjo jis, kaip žvaigždė, apsiaustas šviesiu aukso raidžių ratu. Pamatę žmonės, ėjo prie kalno į ži- burį, bet, negalėdami ant to kalno užlipti, negalėjo išskaityti aukso raidžių. Pagaliau atsirado jaunikaitis, kuris susirinkusiai mi- niai perskaitė: "Žmonių Laimė". Pasklydo apie tai garsas po visą apilinkę: visur tik apie tai tekalbėjo. Bet niekas negalėjo ge- rai suprasti ir kitiems išaiškinti, ką tie žo- džiai reiškia. Išstas dienas ir naktis budė- jo žmonių minios prie to kalno, vienos nu- eidamos, kitos ateidamos, ir laukė naujo, dar didesnio stebuklo ar išaiškinimo seno- jo...

O žiburys ne tik negeso, bet vis labiau žibėjo, aukso raidės vis labiau blizgėjo.

Ir atėjo prie tų žmonių vieną naktį ži- las senelis ir paklausė juos:

— Ko jūs čia susirinkote ir laukiate? Atsakė minia:

— Štai pasirodė ant kalno žiburys su nuostabiū parašu, kurio mes nesuprantame. — Aš jums išaiškinsiu — atsakė senelis: — Šitas žiburys — tat jusų laimė. Tas, kuris užlips ant to kalno ir p. isilies tą žibu- rį, visus žmones padarys laimingais...

Nudžiugo minia ir sujudo, kaip jura. Nors kalnas buvo aukštas ir status, bet pil- nos džiaugsmo žmonių akys žiūrėjo į jo vir- šunę, kaip į saulę, ir daugelis jau rengėsi lipti.

— Palaukit, aš dar nepabaigiau! — sakė senelis. — Ne taip lengva, kaip jus manot, to kalno viršunę prieiti. Tuos, kurie lips, baidys iš visų pusių bjauriausios šmėklos, rėkšaus ir kauks įvairiausiais bal- sais, šauks juos atgal. Ir tie, kurie išsisarg- jų, atsigręžę pažiūrės žemyn ar iš neatsarg- umo paslydės jų koja — tuojau pavirs ak- meniu. Net ir tie, kurie užlips, ilgai ant kalno ir palytės stebuklingą ži- burį, vienu akies mirksniu pavirs akmeniu ir tik savo mirtimi padarys kitus laimingus... Bet pa- liestas žiburys subrės į nesuskaitomą dau-

gą žiburį, skėsdami nelaimėse... Kalnas pa- virtto baisiausia nelaimių ir prakeikimo vie- ta.

Bet nesuturėjo tat naujų drąsuolių mi- nių nuo aukų ir pasišventimo. Zuvusiųjų draugų dvasia gimdė jų širdyse neapsakomą stebuklingą gailę: jie ėjo ant to kalno ne- užsileisdami paskui vienas kitą.

Iš pavirtusių akmenimis žmonių kunų aplink senąjį kalną pasidarė kitas kalnas, kurio viršunė kaskart vis labiau ir labiau artinosi į ži- burį. Paskesnės drąsuolių minios vis lengviau buvo lipti... Bet ne vieni jau metai aukų ir pasišventimo praėjo, o delto nė vienas dar iš lipančiųjų nepriėjo kalno viršunės, nepalytėjo stebuklingojo ži- burio. Apilinkės gyventojai tai svajoto- jais ir bepročiais juos vadino, tai gailėdami jų verkė; nemaža ir tokių buvo, kurie iš jų tik juokėsi ir tyčiojos, ir džiaugės, kad jie žūsta.

Bet štai vieną gražią pavasario dieną nenuskaitoma minia — jaunikaičių ir mergi- nų, vaikų ir suaugusių vyrų, išblyškusių ir nuvargusių — vėl priėjo prie kalno. Visų jų akyse švietė viltis ir drąsa, meilė ir no- ras aukotis. Suriko visi galingu balsu ir, kaip sukilusių jurų bangos, puolė prie ka- no. Iš visų pusių šmėklų baidomi ir perse- kiojami, lipo ir lipo jie akmenimis aukštyn, visą kelią išklodami naujais savo kritusiųjų draugų kunais. Juo aukštyn, juo retyn ėjo jų skaičius. Šitai tik sauželė beliko. Bet jau visai-visai nebetoli viršunės. Nebegir- dėjo jie šmėklų kaukimo, nebematė jų bai- sių veidų; jų blizmančios akys įbestos buvo žiburin ir nebegalėjo nuo jo atsitraukti: jų tat buvo jų varginos kelionės galas, tat žmonių laimė jų akyse stovėjo...

Dar du, trys draugai krito, ir likusieji prilipo viršunę... Suško linksmu, galingu pergalėjimo balsu, ir visi, kaip vienas, nut- vėrė savo rankomis ži- burį. Visi akies mirk- sniu pavirto akmenimis...

Ir rados stebuklai! Visos šmėklos pra- žuvo, o palieštas žiburys subrėjo į nesus- kaitomą daugybę žiburėlių, kurie, kaip krin- tančios iš dangaus žvaigždės, nusileido nuo kalno žemyn, nušviesdomos visą apilinkę. Tos apilinkės žmonės staiga pajuto savo laukuose, namuose ir pirkiose ypatingą ma-

lionią šviesą, savo širdyse ir galvose — ne- apsakomą ramumą. Akies mirksniu sutru- pėjo nelaisvės pančiai, išnyko tarp žmonių neapykanta ir visokios skriaudos ir neteisy- bės; visi pasijuto esą lygus ir laimingi, visi gėrbė artimą ir jo teises. Atsirado tarp žmonių laimė...

Pamatę save ir kitus taip atsimainiu- sius, atpsėjo žmonės ir tos atmainos prie- žastį. Atsiminė stebuklingą ži- burį, ir visi, kaip vienas, bėgo prie iškeiktojo kalno pasi- žiūrėti. Bet susirinkusios žmonių minios žiburio jau nerado. Net senojo kalno nebe- simatė; visas jis aplinkui, nuo apačios iki pačiai viršunei, buvo apsiaubtas akmenimis. Visa dabar žmonės suprato ir su pagarba nulenkė savo galvas žemyn; tat buvo jų iš- ganytojų kunai, kurie, patys numirdami, jiems atnešė laimę...

Ir nuo tos dienos keikiamasai seniau kalnas buvo pramintas garbės ir laimės vie- ta; nuo tos dienos jis tapo istoriškuoju žmo- nių gyvenimo paminklu. Dabar gyventojai ne tik nuo jo nebebėgo, kaip nuo ligos ir maro, bet eidami pro šalį, su pagarba ir meile lenkė žemyn savo galvas, atsimindami žuvusiuosius šalies išvadotojus. Iškilmingai šventė kasmet žmonės išvadavimo die- ną, kaip didžiausią visos šalies šventę. Tą dieną rinkosi jie prie kalno, apsitaisę gra- žiausiais rubais. Žaliais ant galvų vainikais ėjo jaunos merginos; puikiausius žolynus nešėsi rankose gerbiamos moterys; aukštai iškeltos vėliavos plevėsavo tvirtuose jauri- kaičių ir vyrų delnuose; o pirma visų puik- siausiais vežimais baltai apsitaisę važiavo nekalti vaikai... Visi buvo linksmi ir laimin- gi.

Prisiartinę prie kalno ir apsiautę jį ap- linkui, dainavo jie laisvės ir laimės dainas, barstė ant kalno žolynus, dėjo vainikus, gar- bindami žuvusiuosius išvadotojus. Visą dieną griežė linksma muzika.

Ir tą šventę taisė kas metai; kas metai garbino savo laisvės ir laimės dieną. Pra- žuvusiųjų drąsuolių vardai buvo įrašyti isto- rijos knygon aukso raidėmis, o jų gyve- nimui ir darbų paskesniųjų žmonių eilės mo- kės, kaip poterių ir katekizmo... Ir visi buvo laimingi... JONAS BILUNAS.

lionią šviesą, savo širdyse ir galvose — ne- apsakomą ramumą. Akies mirksniu sutru- pėjo nelaisvės pančiai, išnyko tarp žmonių neapykanta ir visokios skriaudos ir neteisy- bės; visi pasijuto esą lygus ir laimingi, visi gėrbė artimą ir jo teises. Atsirado tarp žmonių laimė...

Pamatę save ir kitus taip atsimainiu- sius, atpsėjo žmonės ir tos atmainos prie- žastį. Atsiminė stebuklingą ži- burį, ir visi, kaip vienas, bėgo prie iškeiktojo kalno pasi- žiūrėti. Bet susirinkusios žmonių minios žiburio jau nerado. Net senojo kalno nebe- simatė; visas jis aplinkui, nuo apačios iki pačiai viršunei, buvo apsiaubtas akmenimis. Visa dabar žmonės suprato ir su pagarba nulenkė savo galvas žemyn; tat buvo jų iš- ganytojų kunai, kurie, patys numirdami, jiems atnešė laimę...

Ir nuo tos dienos keikiamasai seniau kalnas buvo pramintas garbės ir laimės vie- ta; nuo tos dienos jis tapo istoriškuoju žmo- nių gyvenimo paminklu. Dabar gyventojai ne tik nuo jo nebebėgo, kaip nuo ligos ir maro, bet eidami pro šalį, su pagarba ir meile lenkė žemyn savo galvas, atsimindami žuvusiuosius šalies išvadotojus. Iškilmingai šventė kasmet žmonės išvadavimo die- ną, kaip didžiausią visos šalies šventę. Tą dieną rinkosi jie prie kalno, apsitaisę gra- žiausiais rubais. Žaliais ant galvų vainikais ėjo jaunos merginos; puikiausius žolynus nešėsi rankose gerbiamos moterys; aukštai iškeltos vėliavos plevėsavo tvirtuose jauri- kaičių ir vyrų delnuose; o pirma visų puik- siausiais vežimais baltai apsitaisę važiavo nekalti vaikai... Visi buvo linksmi ir laimin- gi.

Prisiartinę prie kalno ir apsiautę jį ap- linkui, dainavo jie laisvės ir laimės dainas, barstė ant kalno žolynus, dėjo vainikus, gar- bindami žuvusiuosius išvadotojus. Visą dieną griežė linksma muzika.

Ir tą šventę taisė kas metai; kas metai garbino savo laisvės ir laimės dieną. Pra- žuvusiųjų drąsuolių vardai buvo įrašyti isto- rijos knygon aukso raidėmis, o jų gyve- nimui ir darbų paskesniųjų žmonių eilės mo- kės, kaip poterių ir katekizmo... Ir visi buvo laimingi... JONAS BILUNAS.

Į Karužį Jojant

Tu, močiute senutėle,
Manęs jauno nelidėk...
Priešas mus kovon sukėlė...
Per kiemelį palydėk...

Aš jau joju į karužį
Linksmas, jaunas ir vikrus...
Už tave ir už mergužę
Man kariauti linksma bus...

Laisvėj gimęs — laisvas busiu...
Pas mus priešas galą gaus...
Jeigu žūsiu — laisvas žūsiu:
Niekas mūsų nevergaus!

Tu, žirgeli mylimasis,
Ausimis jau čia karypk:
Pakelėje priešų rasiu...
Buk eiklus: man jį pavyk!

Aš, paėmęs jį už rankos,
Nedarysiu jam mirties,
Tik paklausiu, ko jis trankos
Čia, tarp mūsų, be širdies.

Jeigu jis stovės be žado,
Ar netiesą man sakys,
Tai suprask, kad mirtį rodo...
Tuoj užmerksiu jam akis.

Tu, močiute senagalvėle,
Manęs jauno negraudink, —
Priešas kerštą man igėlė,
Jo širdy man negimdyk...

Aš sau joju į karužį
Už močiutę, už mergužę...
Bėk, žirgeli, nešk spartiau!
Piktą priešą pamačiau!...

PETRAS VAICIUNAS.

Tėvūčių Žemei

Tėvūčių žemele, tau giesmę giedosiu:
Galingą senovę, didvyrius, vadus,
Ir griuvėsius tavo, ir tavo kapus —
Su sąsara skausmais aš apraudosiu!

Tėvūčių žemele, suteikt tu man galią,
Kad mano giesmelės skambėtų sauldziai,
Pajudintų širdis vientautių gaudžiai —
Į meilę tėvynės palenktų jų valią!
MYKOLAS DAGILĖLIS.

Išveštų Rusijon Lietuvos Žmonių Sąrašas

REDAKCIJOS PASTABA: — Pagaliau Ameriką pasiekė senai lauktas sąrašas tų Lietuvos žmonių, kuriuos bolševikai pernai išvežė iš Lietuvos. Kad daug žmonių išvešta — neuzginčina ir Amerikos lietuvių komunistų spaudos organai. Šį sąrašą yra sudarę Lietuvos buvusio Raudonojo Kryžiaus nariai ir jis sudarytas anglų kalba, kad jį įteikus Amerikos Raudonajam Kryžiui. Šiuos vardus mes čia talpiname dėl to, kad SLA nariai ir Tėvynės skaitytojai galėtų sužinoti, ar jų giminės yra išvešti iš Lietuvos, ar ne. Sąrašė iš visų yra 12,000 vardų-pavardžių. Nors sąrašas yra sunumeruotas, bet mes apleidžiame numerius ir talpiname tik išveštųjų vardus-pavardes, tėvo vardą skliauteliuose (), amžių, kas pažymima numeriais, užsiėmimą ir gyvenimo vietą, kur išstremtis gyvena pirm išvežimo. Gyvenimo vieta pažymima raidėmis g. v.

- Abaravičius Leonas** (Krištapas), 43, knygvedys, g. v. A. Panemunė.
- Abaravičienė Marija** (Stasys), 35, gydytoja, g. v. Panemunė, Smėlio 5.
- Abaravičiūtė Vida** (Leonas), 4 metų amžiaus.
- Abaravičiūtė Aldona** (Leonas), 1½ metų amžiaus.
- Abaris Mykolas** (Jonas), 39, ukininkas, g. v. Ignalina.
- Abirlis Balys** (Ignas), gimęs 1908, mokytojas, g. v. Pivašiniai.
- Abramavičius Martynas**, gimęs 1895, mokytojas, g. v. Kalėšinkai.
- Abramavičienė, Martyno žmona**, g. v. Kalėšinkai.
- Abramavičius Petras** (Jonas), gimęs 1897, mokytojas, g. v. Mastaičiai.
- Abramaitis Edvardas** (Jonas), 46, g. v. Raudonėnų kaimas, Policijos nuovados viršininkas.
- Abramaitienė Marcelė**, 32, g. v. Raudonėnai.
- Abramaitytė Lilija** (Edvardas), 10, g. v. Raudonėnai.
- Abramaitis Fredas** (Edvardas), 6, g. v. Raudonėnai.
- Abramaitis Jonas**, gimęs 1908, mokytojas, g. v. Likiškėliai.
- Abramaitienė Malvina**, Jono Abramaičio žmona, g. v. Likiškėliai.
- Abramaitytė Lina** (Jonas), g. v. Likiškėliai.
- Abraitis Antanas** (Jonas), g. v. Likiškėliai.
- Abramavičius Antanas** (Juozas), 36, ukininkas, g. v. Šilėnų dvaro, Kuršėnai.
- Abramavičienė Felicija** (Juozas), 38, šeimininkė, g. v. Šilėnų dvaras.
- Abramavičiūtė Albina** (Antanas), 8, moksleivė, g. v. Šilėnų dvaras.
- Abramavičius Vacius** (Antanas), 7, moksleivis, g. v. Šilėnų dvaras.
- Abramavičius Adolfas** (Antanas), 6, g. v. Šilėnų dvaras.
- Abramavičiūtė Janina** (Antanas), 3, g. v. Šilėnų dvaras.
- Abramavičienė Vanda**, 65, šeimininkė, g. v. Vilnius.
- Abramavičius Martynas**, 40, mokytojas, g. v. Udrėja.
- Abramavičius Andrius** (Martynas), g. v. Udrėja.
- Abramavičienė Monika**, 36, g. v. Udrėja.
- Abramavičius Arvydas** (Martynas), g. v. Udrėja.
- Abramavičius Algimantas** (Martynas), g. v. Udrėja.
- Abramavičius Kazys** (Aleksandras), 37, g. v. Paneriai, juristas.
- Abukauskas Petras** (Petras), gimęs 1907, inžinierius, g. v. Kaunas-Šančiai.
- Abukauskienė Veronika** (Laurynas), 30, tarnautoja, g. v. Kaunas-Šančiai.
- Abukauskas Aurimas** (Petras), 4, g. v. Kaunas-Šančiai.

- Abukauskaitė Marija** (Petras), 9 mėnesių amž., g. v. Kaunas-Šančiai.
- Abukevičius Otonas**, 36, mokytojas, g. v. Vabalninkas, Biržai.
- Abukevičienė Veronika**, 26, mokytoja, g. v. Vabalninkas, Biržai.
- Abukevičiūtė Vida** (Otonas), 1 metų, g. v. Vabalninkas, Biržai.
- Adamonis Petras** (Stasys), gimė 1907, kapitonas, g. v. Vilnius, Kalvarija 2.
- Adaškevičienė Apoloniija** (Kazys), gimė 1908, krautuvininkė, g. v. Panevėžys.
- Adomaitis Aleksandras** (Juozas), 35, g. v. Kaunas, Obuolių 6.
- Adomaitis Antanas**, 39, darbininkas, g. v. Kaunas-Aleksotas, Dariaus-Girėno 7.
- Adomaitienė Jieva**, 33, šeimininkė, g. v. Kaunas-Aleksotas, Dariaus-Girėno 7.
- Adomaitytė Genė** (Antanas), 14, moksleivė, g. v. Kaunas, Dariaus-Girėno 7.
- Adomaitis Juozas** (Antanas), 12, moksleivis, g. v. Kaunas, Dariaus-Girėno 7.
- Adomaitis Pranas** (Antanas), 8, moksleivis, g. v. Kaunas, Dariaus-Girėno 7.
- Adomaitis Antanas** (Antanas), 6, g. v. Kaunas, Dariaus-Girėno 7.
- Adomaitis Juozas** (Jonas), gimė 1900, laikraštlininkas, g. v. Kaunas.
- Adomaitis Jurgis**, gimęs 1905, mokytojas, g. v. Akmenė, Lazdijų valsčiaus.
- Adomaitienė Kostė**, gimė 1906, mokytoja, g. v. Kybartai.
- Adomaitis Juozas** (Jurgis), 32, mokytojas, g. v. Kybartai.
- Adomaitytė Milda** (Juozas), 2, g. v. Kybartai.
- Adomaitytė Ruta** (Juozas), 1, g. v. Kybartai.
- Adomaitytė Birutė** (Juozas), 3 mėnesių amžiaus, g. v. Kybartai.
- Adomaitis Domas**, 42, ukininkas, g. v. Varnionių, Šiluvos valsčiaus.
- Adomaitis Valentinas** (Antanas), 30, mokytojas, g. v. Jankiai, Šiluvos apskr.
- Adomaitis Jurgis**, 95, ukininkas, g. v. Jakubiškiai, Šiluvos valsčiaus.
- Adomaitienė Mirta**, 75, ukininkė, g. v. Jakubiškiai.
- Adomaitis Juozas** (Jurgis), 37, g. v. Jakubiškiai, ukininkas.
- Adomaitis Augustinas** (Juozas), 29, kareivis, g. v. Pabrėdė.
- Adomaitis Antanas** (Domininkas), 48, šeimininkė, g. v. Pajiesio, Iglisškės.
- Adomaitienė Adelė** (Simas), 25, siuvėja, g. v. Pajiesio, Iglisškės.
- Adomaitis Aleksas** (Bonifacas), 28, girininkas, g. v. Turžėnai, Kauno apskr.
- Adomaitienė Jadvyga** (Pranas), 26, tarnautoja, g. v. Turžėnai, Kauno apskr.
- Adomaitis Povilas** (Jonas), darbininkas, g. v. Kvedarnos valsčius.
- Adomaitienė Sofija** (Juozas), gimė 1901, šeimininkė, g. v. Tenėnių.
- Adomaitis Domas** (Povilas), 1½ metų amžiaus, g. v. Tenėnių.
- Adomaitis Juozas** (Juozas), 43, ukininkas, g. v. Vencloviškių, Raudonės.
- Adomaitis Mečys** (Apolinaras), 21, šoferis, g. v. Ukmergė.
- Adomavičiūtė Valentina** (Pranas), 29, darbininkė, g. v. Vilnius.
- Adomauskis Kazys**, 41, knygvedys, g. v. Kretinga.
- Adomauskienė Magdaleina** (Petras), 38, šeimininkė, g. v. Kretinga.
- Adomenis Jonas** (Petras), 25, darbininkas, g. v. Vilniaus 78.
- Adomenienė Vincė** (Pranas), 25, šeimininkė, g. v. Raseinių apskr., Šiluva.
- Adomėnas Algirdas**, 31½ metų, g. v. Šiluva, Raseinių apskr.

- Adomėnaitė Birutė**, 2 metų, g. v. Šiluva, Raseinių apskr.
- Adomulis Kazys** (Bronius), 35, geležinkelio inžinierius, g. v. Kaunas.
- Adomulienė Ona** (Antanas), 34, šeimininkė, g. v. Kaunas.
- Adomulis Keistutis** (Kazys), 10, moksleivis, g. v. Kaunas.
- Adaškevičienė Pallonė**, 30, knygų ryšėja, g. v. Panevėžio Vieniybės aikštė 4.
- Afanavičius Teodoras**, 44, valdininkas, g. v. Kaunas-Vilijampolė.
- Afanavičienė Stasė** (Antanas), 48, šeimininkė, g. v. Kaunas-Vilijampolė.
- Agurkas Bronius** (Juozas), 27, policininkas, g. v. Vilnius.
- Agurkytė Ona** (Jonas), 64, šeimininkė, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkis Jonas** (Jonas), 53, ukininkas, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkienė Anelė** (Juozas), 39, šeimininkė, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkytė Julija** (Jonas), 19, ukininkė, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkis Alfonsas** (Jonas), 17, ukininkas, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkytė Marija** (Jonas), 11, moksleivė, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkis Jonas** (Jonas), 7, moksleivis, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Agurkytė Janina** (Jonas), 5, g. v. Vaiponiškiai, Punsko valsčius.
- Ajanskas Lioginas** (Bronius), 32, ukininkas, g. v. Pabrėdė.
- Akelis Petras** (Petras), 45, ukininkas, g. v. Puodžiškių dvaras.
- Aksamitauskienė Marijona** (Jonas), 50, ukininkė, g. v. Pabėbervio, Girkalnio.
- Aksamitauskaitė Ona** (Juozas), 45, ukininkė, g. v. Pabėbervio, Girkalnio valsčius.
- Aksamitauskaitė Marija** (Klevas), 18, moksleivė, g. v. Pabėbervis.
- Aksamitauskaitė Petronė** (Klevas), 16, moksleivė, g. v. Pabėbervis.
- Aksamitauskas Feliksas** (Lizidorius), 31, darbininkas, g. v. Šančiai.
- Aksomaitienė Vladislava** (Jurgis), 30, Spaudos Fondo išdininkė, Kaunas.
- Aksomaitis Kajetonas** (Kajetonas), 4 metų, g. v. Kaunas.
- Aksomaitytė** (Kajetonas), 1½ metų amž., g. v. Kaunas.
- Akstinas Morkus** (Ignas), 45, rusų kalbos mokytojas, g. v. Kaunas.
- Akstininė Bronė** (Kazys), 42, šeimininkė, g. v. Kaunas.
- Akstinas Gediminas** (Morkus), 14, moksleivis, g. v. Kaunas.
- Akstinaitė Laimutė** (Morkus), 12, moksleivė, g. v. Kaunas.
- Alantienė-Jakševičienė Elena** (Kazys), 33, telegrafistė, g. v. Kaunas, Bugos 54.
- Alantinas-Jakševičius Šarūnas** (Vytautas), 6, g. v. Kaunas.
- Alaunė Petras** (Aleksas), 34, "Maisto" sekretorius, g. v. Kaunas-Aleksotas.
- Alaunienė Anastazija** (Jurgis), 22, šeimininkė, g. v. Kaunas-Aleksotas.
- Alaunė Vidas** (Petras), 10 mėnesių amžiaus, g. v. Kaunas-Aleksotas.
- Algenis-Katėnas Antanas** (Jonas), 30, tarnautojas, g. v. Salaliai, Utėnos valsčius.
- Alejušas Juozas** (Petras), 78, ukininkas, g. v. Šilėnai, Kuršėnų valsčius.
- Alekna Vladas**, 73, g. v. Kaunas, Trakų 11.
- Alekniė Sofija** (Tadas), 78, g. v. Kaunas, Trakų 11.
- Alekna Tadas** (Vladas), 41, tarnautojas, g. v. Kaunas, Trakų 11.
- Alekniė Salomėja**, 34, gydytoja, g. v. Kaunas, Trakų 11.

Mobilizuokime Dolerius!

Lithuanian-American Committee for Defense Savings, New York State, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Amerikos valstybė šaukia karinio amžiaus piliečius karinei tarnybai. Kai jauni piliečiai eina atlikti tas svarbias pareigas — mes mobilizuokime savo dolerius, pirkdami Defense Savings Bondsus. Tų bondų kaina prasideda nuo \$18.75. Tie pinigai per dešimt metų užaugs iki \$25. Pinigai gali būti sugrąžinti bile kada, su didėjančiu nuosimėčiu jusų kreditui. Vienam žmogui tų bondų parduodama ne daugiau, kaip už \$5,000 per metus. Bet bondų pirkimą galima pradėti ir su visai maža suma — su 25c., perkant taupymo ženklelius-stampas. Galima tokiu būdu pradėti ir su 10c. Bet dešimt centų, dešimts dolerių, šimtas dolerių ar tukstantis — kiekvienas centas bus apsaugotas ir užtikrintas. Tais savais centais ar doleriais mes užtikrinsime apsaugą stipriausios ir demokratiškos valstybės likimą — likimą Suvienytų Valstijų, kurios yra mūsų antra tėvynė.

Nusipirkite bondų ar stampų. Padėkite Dėdei Samui laimėti šį karą! Laimėjus šį karą, Amerika padės atgauti Lietuvai nepriklausomybę. Taigi ar reikia geresnio investavimo?

Jeį jūsu mieste yra Defense Bondsų pardavimo lietuvių komitetas ar skyrius — pirkite bondus per tą komitetą ar skyrių.

New Yorko valstijos lietuvių ar organizacijos, nusipirkę bondų — praneškite aukščiaui minimam komitetui savo vardą, elinį bondo numerį (Serial number) ir kiek už bondus mokėjote. Komitetas suregistruos, kiek lietuvių Defense Bondsų išpirko ir kaip gausiai Amerikai pagelbėjo.

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO KOVO 1—5 DD, 1942 METŲ, SLA CENTRO RASTINĖS PATALPOSE, 307 WEST 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

SLA SEKRETORIAUS RAPORTAS

(Tąsa sekretoriaus raporto)

SLA įeigų saltinis 1941 m.

Apraudos mokesčiai	\$136,106.92
Pašalpos mokesčiai	66,346.36
Vaikų skyriaus mokesčiai	1,250.51
SLA Lėšų Fondas	25,412.11
"Preliminary Term" duoklės	12,514.17
Istojiimo mokesčiai	3,278.29
Nashių ir Našličių Fondas	3,004.20
Tautiškiems reikalams	1,831.05
Tėvynės reikalams	12,817.35
Morgičių nuosimčiai	23,797.20
Bondų nuosimtis	17,541.48
Pinigų nuosimčiai	70.34
SLA nuosavybių nuomos	47,694.67
Sugrąžinta taksų ir aprd. mokesčiai	168.89
Už kuopų reikmenis	34.65
Apskelbimai Tėvynėj	314.59
Permainymas paludymų	146.50
Spaudos darbai	197.85
Literatura	24.27
SLA ženkleliai	—
Už kuopų kaucijas	373.50
Tėvynės prenumerata	25.75
Įvairios įeigos	409.82
Uždarbis ant bondų	1,255.00
Uždarbis ant šėrų	334.33
Viso	\$354,948.66
Inventoriaus padidėjimas	58.96
Viso	\$355,007.62

Viršininkų ir komisijų kelionės	1,697.79
Duoklių rinkimo išlaidos	43.65
Apraudos departamento lėšos	5,334.20
Raštinės, spautuvės ir spintų nuoma	2,726.86
Raštinės reikalai	343.27
Popiera ir reikmenys	766.53
Krasa, ekspr., telef.	1,489.51
Kuopų reikmenys	47.30
Tėvynės leidimo lėšos	5,647.80
Seimo išlaidos	49.50
Legaliai patarnavimai	50.00
AKTARO lėšos	304.75
SLA nuosavybių išlaidos	33,140.48
Literatura	58.96
Pažangos Vajaus reik.	197.85
N. F. C. dues	105.00
Sekuracijų priežiūra ir globa	750.00
Jaunuolių švietimo Fondas	2,423.59
Sugrąžinti morgičių nuosimčiai	653.96
4.47	
Bondų pard. nuostoliai	147,323.79
Šėrų pard. nuostoliai	7,865.50
Nuosavybių pard. nuostoliai	1,625.00
Forklozavimo išlaidos	21.00
Viso	\$421,907.12
Inventoriaus sumažėjimas	862.62
Viso	\$422,769.74

Ligoje pašalpos išmokėjimai pagal valstijas

Valstija	Skaitė ligonių	Išmokėta
Pennsylvania	438	\$20,128.00
Illinois	290	13,388.00
Massachusetts	158	8,430.00
New York	82	4,181.80
Connecticut	97	3,718.50
Michigan	54	2,363.75
Ohio	47	1,649.25
Indiana	27	1,300.00
New Jersey	18	727.00
Maryland	10	483.00
Kitose valstijose	110	5,389.00
Viso	1,331	\$61,758.30

Nejudomos nuosavybės

Visų SLA nejudomų nuosavybių prižiūrėjimas, išskyrus Centro namą, yra pavestas agentams. Jie išrenka nuomas, daro visus smulkius pataisymus, išmoka smulkias išlaidas surištas su namo priežiūra ir smulkiais pataisymais, o likusius pinigus prisiunčia Centrai. Agentai už prižiūrėjimą ir rendų rinkimą gauna 5%. Didesnės išlaidos, kaip taksos, apdrauda ir tt. yra išmokamos per Centrą. Žemiau parduodamos skaitlinės parodo gautas, įeigos ir išlaidas, kurios buvo per Centrą ir per agentus išmokėtos.

Nejudomos nuosavybės 1941 m.

KUR NAMAS YRA

Adresas	Pinigai	Centro Agentų Išlaidos	Pelnas ar Deficitas
207 W. 30-th St., New York, N. Y.	\$3,487.00	\$3,783.38	\$296.38
98 Pleasant St., Thompsonville, Conn.	1,804.00	1,138.58	\$665.42
621 E. Main St., Waterbury, Conn.	3,230.00	1,499.81	1,730.19
128 S. Main Ave., Atlantic City, N. J.	1,405.46	1,253.46	152.00
322 Holbrook Ave., Detroit, Mich.	1,216.51	—	*216.51
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.	2,005.00	2,675.36	*670.36
10742 S. Michigan Ave., Chicago, Ill.	785.00	325.01	459.99
3405-07 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.	2,993.50	2,193.43	800.07
1748 W. 86 St., Chicago, Ill.	158.84	183.91	**25.07
6423-25 S. Washatenaw Ave., Chicago	21,249.00	2,019.29	229.71
1035-37 W. 69 St., Chicago, Ill.	1,908.62	1,136.75	771.87
135 E. 110 St., Chicago, Ill.	415.00	249.33	165.67
7036-38 So. Yale Ave., Chicago, Ill.	2,862.44	2,503.87	358.57
3247 S. Morgan St., Chicago, Ill.	571.00	288.35	282.65
818 W. 18 St., Chicago, Ill.	1,374.30	751.64	622.66
6343 So. Mozart St., Chicago, Ill.	580.00	470.96	109.04
813-19 W. 35-th St., Chicago, Ill.	3,500.00	1,397.17	*2,102.83
3626 S. Halsted St., Chicago, Ill.	1,680.00	658.04	*1,021.96
1534 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill.	2,356.00	1,461.68	*894.32
6739-41 S. Chappel Ave., Chicago, Ill.	4,220.01	5,097.83	*877.82
10819 S. Wentworth Ave., Chicago, Ill.	830.00	433.39	396.61
3120 S. Emerald Ave., Chicago, Ill.	745.00	881.94	136.94
294 — 8-th Ave., New York, N. Y.	5,375.00	710.40	4,664.60
3101 S. Morgan St., Chicago, Ill.	1,167.31	988.30	*179.01
46 W. 30-th St., Bayonne, N. J.	780.00	487.59	292.41
6549 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.	995.88	550.01	445.87
Viso	\$47,694.67	\$33,140.48	\$14,554.19
Perėtais, 1940 m., buvo	46,007.08	\$31,347.88	\$14,659.20

*Šių nuosavybių įeigos nepilnos, nes sekama dalis nuomų, kurios priklausė 1941 m. įeigoms, dar nebuvo Centru prisiųstos prieš gruodžio 31 d. 1941 m.

98 Pleasant St., Thompsonville, Conn. — \$37.00
322 Holbrook Ave., Detroit, Mich. — 42.00
193 Grand St., Brooklyn, N. Y. — 1,497.22
813-19 W. 35-th St., Chicago, Ill. — 900.00
3626 S. Halsted St., Chicago, Ill. — 140.00
1534 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill. — 34.00

**Šios nuosavybės yra parduotos kontrakto pagrindu. Skaitlinės sustatytos tamsesnėmis raidėmis reiškia deficitą.

Morgičiai

Nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. 1940 m. davėme naujų morgičių paskolų sumoje — \$81,150.00

Per tą patį laikotarpį numokėta — \$33,185.58

Gruodžio 31 d. 1941 m. turėjome išskolinę pirmo morgičiaus paskolų sumoje — \$515,439.64

Perėtais, 1940 metais, buvo — \$467,475.22

Reiškia morgičių paskolos padidėjo — \$47,964.42

Sekamos morgičių paskolos buvo išduotos nuo sausio 1 dienos:

1. F. P. Bačinskas — \$6,500.00
2. P. M. Bačinskas — 4,000.00
3. J. B. Bačinskas — 6,300.00
4. P. M. Bačinskas — 4,000.00

5. J. V. Bačinskas	6,000.00
6. J. V. Bačinskas	3,500.00
7. V. Gegužis	3,000.00
8. J. Jakštas	2,000.00
9. W. J. Jakštas	3,000.00
10. W. J. Jakštas	3,000.00
11. M. Thomas	4,350.00
12. E. L. Vinciušas	4,800.00
13. B. Woronicz	5,500.00
14. K. Šaltis & Paul Molis	4,000.00
15. A. C. Carallaro	2,500.00
16. A. D'urgolo & S. D'urgolo	4,500.00
17. J. Šlenis	1,500.00
18. A. Žiugžda & P. Žiugžda	7,000.00
19. L. Količius	3,500.00
20. E. Sunokaitis	1,400.00
21. E. Yurskaitis	800.00
Viso	\$81,150.00

Nupirkti bondai bėgyje 1941 m.

Par value	BONDSAI	Mokėjimo
16,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2½%, due 1954, Opt. 1952	\$16,000.00
20,000	Central Ill. Public Service Co., 3½%, due Dec. 1, 1968	21,600.00
20,000	Montana Power Co., 3½%, due Dec. 1, 1966	21,175.00
25,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2%, due March 15, 1950, Opt. 1948	25,601.56
9,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2½%, due March 15, 1954, Opt. 1952	9,362.81
5,000	Iowa Southern Utilities Co. of Del. 4%, due May 1, 1970	5,268.75
20,000	Jersey Central Power & Light Co., 3½%, due March 1, 1965	21,600.00
5,000	Michigan Consolidated Gas Co., 4%, due Sept. 1, 1963	5,350.00
1,000	Idaho Power Co., 3½%, due Oct. 1, 1967	1,092.85
3,000	Idaho Power Co., 3½%, due Oct. 1, 1967	3,285.75
15,000	U. S. A. Savings Bonds, Defense "	

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

IS SLA Penkto Apskričio metinio suvažiavimo

SLA penkto apskričio metinis suvažiavimas įvyko balandžio 19 d., SLA name, kampos W. 25-th St. ir 8-th Ave. Nors delegatais suvažiavimas buvo neskaitytas, bet visi dalyviai organizacijos reikalus svarstė nuosirdžiai ir padaryta keletas pažymėtinų nutarimų.

Kadangi dabar bile dieną gali iškilti begaliniai svarbių reikalų kas liečia mūsų tautos likimą — nutarta apskričio suvažiavimus padažinti ir šaukti kas trys mėnesiai, o nerečiau kas šeši mėnesiai.

Prie apskričio prisirašė dvi naujos kuopos: 174 iš Bay Ridge-Brooklyn ir 340 iš Huntington, L. I.

Jeį galimybės leis, įgaliota valdyba surengti išvažiavimą šią vasarą Great Neck, L. I.

Svarstyta svarbus reikalas, kuris liečia Pildomosios Tarybos rinkimus, laike kurių įvyksta jau per ribas perainančio politikavimo. Kadangi dabar nominacijos ir rinkimai užima apie šešis mėnesius, tai tuo būdu visoki "šleitininkai" turi ganėtinai laiko politikavimui ir visokios propagandos skleidimui.

Svarstyta, ar nebūtų galima rinkimus atlikti vienkartiniu balsavimu, ir išnominuoti išrinktus kandidatus rinkti seime. Tokiu būdu rinkimų laikas galėtų trumpėti iki šėšių savaičių ir nebūtų duota proga "rinkiminei kampanijai" įsiūbiuoti. O kadangi "rinkiminė kampanija", paprastai, pakenkia Susivienijimui, tai toks rinkimų pakeitimas būtų sveikas mūsų organizacijai. Plačiai šį reikalą išdiskusavus, palikta valdybai tai pastudijuoti ir vėliau suapžindinti SLA narius per organą. Jei pasirodys toks rinkimų sutrumpinimas praktišku — pasiulyti 43-tam seimui jį įgyvendinti.

Nucarta paraginti SLA kuopas pirkti juodaugiau War

Savings Bonds, o New Yorko valstijos kuopas ir lietuvius paraginti savo bondsus užregistruoti Brooklyne esančiame Defense Bondsų lietuvių komitete, kad šis komitetas galėtų susekti, kiek lietuvių bondsų išpiko ir kaip gausiai prisidėjo prie karo laimėjimo.

Pareikšta pasmerkinas visiems tiems, kurie laike Pildomosios Tarybos rinkimų kampanijos kenkė SLA prestižui ir garbei.

Nutarta paremti SLA 126 kp. komisijos pradėta akcija prieš Kl. Jurgeleonį, kuris prašinėja SLA kuopas pasirašyti po jo išsiuntinētu atsišaukimu užvesti bylą prieš kai kuriuos SLA viršininkus, kas reiskia ir prieš patį Susivienijimą. Taip pat nutarta parašyti SLA kuopas nepripažinti prieš šio Jurgeleonio žygio, nes tuo galima išstatyti į didelį pavojų visą Susivienijimą ir jo likimą. Jei bent kas numato kokius tai kaltininkus — kaltintojai juos gali patraukti į SLA tarpusavy teisimą arba bilą perversiti į seimą, kur reikalas bus ištirtas ir, jei tokių tikrai rasis — kaltininkai nubautsi.

Suvažiavimas priėmė nutarimą, kuriuo pareikšta pageidavimas, kad Amerikos lietuviui suėtu į bendrą veikimą Lietuvos gelbėjimui, tuo būdu sudarant vieną bendrą centrą visos Amerikos lietuviams.

Bendrai paėmus, suvažiavimas fjo gražioje nuotaikoje ir, kaip matote, pasižymėjo ištiesa eile gerų nutarimų.

Koresp.

Kuopų susirinkimai

HAMMOND, IND. — SLA 273 kuopos susirinkimas įvyks gegužio 3 d., 2 val. popiet, Elenos Kavaliauskienės svetainėje, 45 — 155-th St., Calumet City, Ill. Visi nariai ir narės pribukite laiku, nes bus rinkimai darbininkų piknikui, kuris įvyks birželio mėnesio pabaigoje. — J. Maksvitis, sekr.

So. Boston, Mass.

Lietuvai Remti Draugijos metinis suvažiavimas

Lietuvai Remti Draugijos pirmas metinis suvažiavimas įvyks sekmadieny, balandžio 26 dieną, 1942 m., 10 val. ryte, Lietuvių Piliėčių draugijos svetainėje, 309 E Street, So. Boston, Mass.

Tokiu būdu užkviėiam Naujosios Anglijos visas lietuviškas draugijas ir pavienius veikėjus dalyvauti viršminėtame suvažiavime.

Broliai ir sesės lietuvių: kiekvienam mums yra skaudu, kad mūsų tėvų kraštas tapo pavergtas svetimų valstybių, butent Rusijos, o vėliau Vokietijos nacių. Dauguma jų atsimenat praėitą karą, kada Lietuva buvo užgrobtą tų pačių vokiečių ir gerai žinot, kaip mūsų broliai ir sesės turėjo būti vergais. Mes daugumas Amerikos lietuvių jau pamiršom kas yra vergija, o kiti jos nematė, taigi ir nenorim atjausti savo brolių ir seserų, kurie kenčia badą išvaryti į tolimas Sibiro dykumas, o kuriems laimė davė likti savo gimtame krašte, tai jie turi būti vergais nauji, kurie atima iš jų paskutinį duonos kasnį.

Brangūs broliai, sesės lietuvių, mes gyvenam Amerikoje, kuri suteikia mums pilną laisvę burtis į vieną venetą ir kovoti už savo tėvų gimtąjį kraštą. Taigi kiekvienos draugijos ir pavienių veikėjų, nežiurint politinio nusistatymo, pareiga viršminėtame suvažiavime dalyvauti ir surasti budus, kaip savo broliams ir sesėms suteikti pagalbą, kurie kenčia badą tolimose Sibiro dykumose. Be to, dar mes turime žinoti, kad pasibaigus šiam karui Lietuvos laisvė bus atstatyta, o ji iš mūsų reikalauja pagalbos, to-

del mes tam turime būti pasirėngę.

Taipgi šiame suvažiavime bus svarstoma Lietuvai Remti Draugijos konstitucija ir bus renkama valdyba bei komisijos šioms metams ir svarstoma daug kitų svarbių reikalų. J. Arlauskas, sekr.

So. Boston, Mass.

Padėka už aukas ir programo pildymą

Lietuvai Remti Draugijos skyrus antras vasario 22 d. rengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Buvo atlikta dainų ir prakalbų programos. Taipgi parinkta aukų, kurių surinkta \$68.64.

Parengimo komitetas dėkoja visiems aukotojams ir programo pildytojams: kalbėtojams — gerb. SLA pref. F. J. Bagočiui, garbės konsuliui adv. A. Šalnai ir p. Abraičiui. Dėkojame taipgi dainininkėms p. Kavaliauskaitei (Casey), p. Anestaitėi, p. Kontautiui, Jr. ir akomponistei p. Kesleriutei. Tariame nuosirdų aciu ir visiems į parengimą atsilankiusiems. Komitetas.

Brooklyn, N. Y.

Dariaus-Girėno Paminklo Fondo Komiteto atsišaukimas

Pradžioje balandžio mėnesio, š. m., išsiuntinėta laiška su bilietais toms draugijoms, kurių antraštas turime, su prašymu paremti visuomevinį darbą. Bet butų malonu, kad ir negavusios tų laišku draugijos taip pat prisidėtu prie šio kilnaus reikalo, užsisakant tikėtytį pramogai. Cia teikiame turinį to laiško, kuris pilnai nusako komiteto veiklą.

Brangūs lietuvių: Nuosirdžiai kreipiames į jus, pareikšdami mūsų visų norą ir pastangas, atsiekimui užbrėsto kilnaus ir garbingo tikslo. Turime viltį, kad tamstos priimsite mūsų prašymą ir paremsite šį reikalą.

Kelios Brooklyno draugijos ir Paminklo Fondo Komitetas, bendrom pastangom, visų lietuvių vardu, rengia iškilmingą pikniką, tikslu paminėti mūsų didvyrių lakunų Dariaus ir Girėno devynių metų sukakties skridimo iš New Yorko į Kauną. Piknikas įvyks Decoration dienoje, gegužio 30 d., 1942 m., Klasčiaus-Clinton Parke, Betts ir Maspeth Ave., Maspeth, L. I. N. Y. Pradžia 2 val. popiet, įžanga 40c.

Bus paruošta šiam momentui gražus programos, kalbos, dainos ir šokiai. Pelnas skiriamas Dariaus ir Girėno paminklo statymui Brooklyne.

Taigi širdingai visus kviečiame dalyvauti šioje iškilmėje, užsisakant jms prisistūstus tikietus. Pinigus pasiųskite čekiu ar money orderiu, išrašant pikniko išdininko vardu Antanas Gudonis. Siųsdami adresuokite: Dariaus-Girėno Fondas, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Priėmę pinigus pranešime, Paminklo Fondui aukų yra surinkta viso \$1,800.

Šia proga norime pranešti, kad įvykusioj paskutinėj pasitarimo draugijų konferencijoje, spalio 29 d., 1941 m., Brooklyne, buvo pageidavimų, kad metų bėgy draugijos stengtųsi surengti bent vieną pramogą ir likusį pelną pasikirtų paminklo naudai. Todėl tose kolonijose, kur dar nebūvo parengimo paminklo naudai, prašome išrinkti komitetą, kad jis, pasitaręs su kitomis draugijomis, pasirūpintų tuo reikalu. Už jusų malonų pritarimą išanksto dėkavojame.

Dariaus-Girėno Paminklo Komitetas:

Jonas Saltis,
Walter Shabunas,
Antanas Gudonis,
Jonas Spurga,
Juozas Kairys,
Adv. Steponas Briedis.

SLA nariai: pakalbinkite savo gimines, draugus ir pažįstamus prisirašyti prie mūsų Susivienijimo!

Žemaičių Pilis

Telšių savitraštis žemaičių žemė ceda šį aprašymą, pavadinantą "Švedkalis":

Kalnais ir miškais pasipuošusiame žemaitijos krašte, kur Medvėgalis, Satrija, Lopačiai savo viršunes kelia, kur Lukštas, Dyvitis saulėtėje žaidžia, kur jura į vakarus saulę palydi, paėime viduje, Siuraičių km., Tverų valsč., Švedkalis vakaro prieblandoje savo rankas į dangų tiesia.

Kitąsyk mūsų tėviškėle užpludo iš kažkur, iš siaurės, švedai; ėjo naikino viską. Jie vietoje stovėjo pilis, daug kartų akmenine krutine nutildžiusi atėjunų plėšriuosius norus — užgrobti laisvą žemaitišką žemę. Ir šį kartą krito tukstančiai švedu, ne vieną rytą saulė gulė ir kėlės, o lietuvių kovės ir kovės... Priešas gausėjo ir gausėjo. Pilies valdovas paskutinėm įjgom mėgino išsiversti į plačiasias girias, ir iš čia jis manė, surinkęs vyrų išskinti priešų eiles. Veltui. Sutirpo paskutinės įjegos. Ir pats vadas žuvo.

Po to pily skambėjo sklidinios taurės — švedai gėrė, linksmi leido sau dienas. Arklių bandos naikino paskutinius pašėlius. Ir štai, menkas apeliinkės vyrukas (kažkoksi Jakštas) pataria aptaisyti guoniom, kailiais eržilus ir juos paleisti į švedų arklių bandą. Eržilai ėmė draskyti, spardyti švedų arklius, ir taip kilo didžiausias triukšmas, kuris pasiekė ir pili. Šie šoko žiušrėti, kas arklius ištiko, o juos lietuvių taip sudorėjo, jog pily buvo gyvi palaidoti.

Ir dabar kartais vaitoja palaidotieji, suskamba taurės, keikiasi...

Naktį nck pro švedkalnį, aplenk! Sunkios valandos laukia tu, kuris išdrįstų drumsti jį gyvenimui.

Sako, net ir matę, kad naktimis, visai apeliinkei miegant, išeinančios kažkokios dvasios-milžina, apžvelgia apeliinke, paspaudžia viens kitam dešines ir vėl dingsta su pirmaisiais gaidžiais. Ir taip seka pasaka pasaką. Daug jų senai nusineša mirdami į kapus.

Mums tik piliakalni medžių šlamėsų bepaseka praeiti, miegančius bočius, milžinus bočius, milžinus, kurių dar dvasios užklysta ir dabar...

O vakarais šiaudinėse pirkelėse dar tebedugzia ratelis, tebegirdėti pasakos apie koralaičius, įjėskančius jaunosios mergelės, žynius, laumes, prisimena dar didžius senovės žemaičių žygius. Aplink bakučias, rodos, dvasios siaučia, žaidžia piliakalniuos, stebi savou anukų, mūsų darbus. Susėda moterys verpti, vyrai ima virves sukti, pražilė, ir žydinčios obelys, pasakoją jaunesniems, kaip baudžiavias ėjė, ką jiems tėvai pasakoją, o ko neprisimena patys papildodo, ir taip laikas slenka, sukurdamas naujas pasakas vaikams.

Pajieškojimai

Pajieškau savo kumos Mikalinos Kazlauskaitės (kaip po vyrų vadinasi, neinau). Amerikoje atvažiavo iš Londono ir apsigyveno pas seserį Elzbieta Kazlauskaitė, Milwaukee, Wis. Amerikoje išgyveno jau apie 36 metus. Telo girdėti, kad gyvena kur nors netoli Pittsburgh, Pa. Turiu labai svarbų reikalą. Ji pati ar apie ją žinanti, malonėkite atsiakinti. Rožė Labanuskienė po pirmu vyrų, o dabar — ROZĖ BARTUŠIUNIENĖ, 15 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau tėvą Adomą Vilkas, broly Juozą ir seserį Elena. 24 metai atgal gyveno Bayonne, N. J., po to gyveno South Shafterbury, Vt. Po to apie juos jokių žinių neturiu. Jie patys, arba kas apie juos žino, prašau atsiliepti arba pranešti. Yra svarbus reikalas. MYKOLAS LUKOŠEVICIUS, 621 So. Hanover Street, NANTICOKE, PA.

VISI LIETUVIAI IR VISOS SUSIVIENIJIMO KUOPOS PIRKITE Defense Bonds-Stampas

SLA Pagelbos Ranka

Savitinė atskaita išmokėty pomirtinių ir ligoje pasapų

Cekiai išrašyti balandžio 18, 1942

Išmokėtos pomirtinės

VINCAS KUCINSKAS, 1 kp., Edwardsville, Pa., gimęs spalio 14 d., 1891 m., Rikettejuose, Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė vas. 11 d., 1917 m. Numirė kovo 20 d., 1942 m. nuo sutruškinto pakaušio. Velionio moteriai, Konstancijai Kučinskienei, pomirtinės išmokėta	\$600.00
DOMINIKAS VALKUNAS, 75 kp., Los Angeles, Cal., gimęs bal. 5 d., 1876 m., Preibių kaime, Panevėžio apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė liepos 29 d., 1904 m. Numirė kovo 9 d., 1942 m. nuo aukšto kraujo spaudimo. Velionio moteriai, Kastei Valkunienei, pomirtinės išmokėta	\$150.00
JUOZAS JANKAUSKAS, 116 kp., Maltby, Pa., gimęs rugp. 26 d., 1879 m., Šilalė, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 4 d., 1923 m. Numirė kovo 18 d., 1942 m. širdies liga. Velionio sunui, Albertui Jankauskui, pomirtinės išmokėta	\$1,000.00
JONAS SLAGAITIS, 193 kp., Toledo, Ohio, gimęs geg. 16 d., 1887 m., Gelcų kaime, Lomžos rėd. Prie SLA prisirašė gruod. 7 d., 1924 m. Numirė kovo 15 d., 1942 m. širdies liga. Velionio moteriai, Onai Slagaitienei, pomirtinės išmokėta	\$150.00
JONAS OZELIS, 275 kp., Springfield, Ill., gimęs liepos 23 d., 1884 m., Svieksnos parap., Raseinių apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė vas. 12 d., 1922 m. Numirė kovo 14 d., 1942 m. nuo coronary occlusion. Velionio broliui, Juozui Oželiui, pomirtinės išmokėta	\$600.00
KAZYS NEVERAUSKAS, 321 kp., Marlin, Pa., gimęs kovo 6 d., 1875 m., Meldaziškių kaime, Mariampolės apskr. Prie SLA prisirašė sausio 2 d., 1925 m. Numirė bal. 7 d., 1942 m. nuo uždegimo plaučių. Velionio moteriai, Elzbietai Neverauskienei, pomirtinės išmokėta	\$150.00

Viso \$2,650.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$29,657.14

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. KAVALIUSKAS, 1 kp., Edwardsville, Pa. Sirgo 1 savaitę ir 1 d.	\$14.00
P. BUKANTIS, 5 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 24 s.	154.00
S. ALISAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 5 s. ir 1 d.	62.00
M. SITKEVICIENE, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 10 s. ir 2 d.	93.00
J. SABALIAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 7 s. ir 5 d.	70.00
J. BUZAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 12 s.	72.00
M. LASKY, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 5 s.	30.00
S. DARZINIKIUTE, 18 kp., Westville, Ill. Sirgo 7 s.	84.00
S. BUZIS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 4 s. ir 3 d.	54.00
A. KANIZA, 30 kp., Scranton, Pa. Sirgo 5 s.	50.00
A. LUGAUSKAS, 33 kp., Miners Mills, Pa. Sirgo 2 s. ir 1 d.	26.00
J. MAZURONIS, 34 kp., New Britain, Conn. Sirgo 4 s. ir 1 d.	37.50
A. NAUJOKAS, 40 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 21 s. ir 2 d.	128.00
J. VAITKEVICIUS, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 1 s.	6.00
J. TREPKUS, 75 kp., Los Angeles, Cal. Sirgo 7 s.	42.00
M. ARBASAUSKAS, 75 kp., Los Angeles, Cal. Sirgo 1 s. ir 5 d.	11.00
B. URBAN, 92 kp., Courtney, Pa. Sirgo 3 s. ir 4 d.	44.00
R. RUTKAUSKIENE, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 10 s.	90.00
P. SITKIS, 119 kp., Taylorville, Ill. Sirgo 1 s. ir 3 d.	84.00
J. PELECKIS, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 14 s.	84.00
S. LUKINEVICIUS, 143 kp., W. Scranton, Pa. Sirgo 6 s. ir 1 d.	74.00
J. PUSTILA, 168 kp., Stamford, Conn. Sirgo 15 s.	81.00
P. MASLAUSKIENE, 192 kp., New Kensington, Pa. Sirgo 10 s. ir 4 d.	64.00
C. APANAITIS, 193 kp., Toledo, Ohio. Sirgo 2 s.	24.00
S. VIRBICKAS, 200 kp., Detroit, Mich. Sirgo 3 s. ir 4 d.	33.00
J. ADOMAVICIUS, 224 kp., Bulpitt, Ill. Sirgo 9 s. ir 4 d.	116.00
J. LAURINAVICIUS, 250 kp., Maspeth, L. I. Sirgo 9 s.	33.00
E. GAILIENE, 274 kp., Spring Valley, Ill. Sirgo 6 s. ir 3 d.	85.50
A. JANUSIAUSKAS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 6 s. ir 5 d.	61.00
M. PIONTKIENE, 298 kp., Elco, Pa. Sirgo 2 s. ir 2 d.	21.00
J. SOPIS, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 14 s. ir 4 d.	62.00
K. MAGNISAUSKIENE, 311 kp., W. Frankfort, Ill. Sirgo 4 s.	8.00
B. SABLINSKIUTE, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 14 s.	78.00

Viso \$1,882.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$16,596.50

Nauji nariai

S. KUPŠIS, 36 kp., Chicago, Ill. apr. N 1-250	
A. ZUKAUSKAS, 153 kp., Du Bois, Pa., apr. N 1-250, paš. skyr. I	
A. OGENT, 214 kp., St. Louis, Mo., apr. N 1-500	
K. GAIGAL, 328 kp., Walpole, Mass., apr. N 1-250, paš. skyr. III	

M. J. VINKAS,
SLA sekretorius.

Pirkit War Savings Bondsus ir Stampas Galima Gauti Pašte ir Visuose Bankuose

MUSU PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. C. Voketaitis
66 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
Tel.: Evergreen 8-7179

Adv. K. P. Gugis
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisai: 127 No. Dearborn St.
Vakaraai: 6 iki 8:30

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Real Estate & Insurance
Specializuojamas: Bizniai,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Gretas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

Ar jus girdėjote?

TELEFONAS KELIAUJA SU MUSU KARIUOMENE

Greitumas yra svarbiausiu dėsniu modernizė miltarėj taktikoje ir visa laika kiekviena vieneta turi žinoti ką kitos veikia. Suteikimui mūsų armijai galimai greičiausio susisiekimo, Western Electric Company, išdirbėjai Bell Sistemai reikmenų, patiekė Jung. Valst. Karo Departamentui 300,000 mylių lauko telefono vielu — 3 kartus daugiau, negu AEF naudojo 1918 m.

YRA DVIEJU RUSIU TOLIMI SAUKIMAI

"stoties-j-stotj" ir "asmens-j-asmeni". Štai skirtumas: kuomet operatorė sujungia jus su pagidaujamu telefonu ir jus kalbate su bent kuo kas atsako — reiskia "stoties-j-stotj" saukimai. Kuomet jus prašto operatorė sujungti jus su tam tikru asmeniu, o ne su bent kuo — yra "asmens-j-asmeni" saukimas, todėl kainuoja daugiau. Kuomet stoties-j-stotj saukimams atlikti reikia mažiau laiko, jus vengdami, kuomet galima, asmens-j-asmeni saukimų pagelbėtuomet palakity linijas neudimtomis naudojimui karo reikalams.

STATION TO STATION

PERSON TO PERSON

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

KAIP NAUDOTI TELEFONA KARO METU

Galit pagelbėti palakyt telefonu išgales skubiams karo reikalams prisilaikydami šių paprastų taisyklių:

Galite pagelbėti vengdami tolimų saukimų "s k u b i u o j u laiku", kuomet galima tarpe 10-12 v. ryte, 2-4 v. p. p. ir 7-8 v. vakare.

Galite pagelbėti palaikdami kol išgirsite "dial tone" pirm saukimo. Tas duzgiantis balsas pasako, kad galite šaukti.

Galit pabelbėti telefonuodami laike atakų iš oro (išskiriant nelaimę). Telefono as reikalingas apsaugai.